

วสจ.๕

๕๖๖๓

๖.๓

การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง
สถาบันราชภัฏราชนครินทร์

- 11๓4 11๓๕
- 025 5
- ๕๖๖๓
- ๖๖๖๖๖๖๖๖

ปริญญานิพนธ์

ของ

ชุตินันท์ บุญปาน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

พฤษภาคม 2546

๒ ๖๖๖๖๖๖

๑

การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง
สถาบันราชภัฏวราชนครินทร์

บทคัดย่อ
ของ
ชุตินันท์ บุญปาน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2546

ชุตติภัก บุญปาน. (2546), การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ
หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร. อัจฉรา วัฒนางรงค์ , อาจารย์ดร. สมสุข ชีระพิจิตร.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อ
การบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ 6 ด้าน คือ การบริการสารสนเทศ
การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ การบริการอินเทอร์เน็ต การบริการ
ถ่ายเอกสาร และการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารสนเทศ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของ
นักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยรวมและ
ในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ ชั้นปีที่ศึกษา สถานภาพ คณะวิชา และอัตราการใช้หอสมุด และ
3) เปรียบเทียบการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ตามความคิดเห็น
ของนักศึกษา กับเกณฑ์ที่กำหนด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาของสถาบันราชภัฏ-
ราชชนครินทร์ ที่กำลังศึกษาอยู่ใน ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 382 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการ
บริการของหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความ
เบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการ
ทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏ
ราชชนครินทร์โดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
ทุกด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
2. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง
สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน
3. นักศึกษาภาคปกติที่ศึกษาในชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มี
ความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมไม่แตกต่างกัน
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 3
ในด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่น
มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมและใน
แต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

5. นักศึกษาที่ศึกษาในคณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ในด้านการบริการสารนิเทศ ด้านการบริการถ่ายเอกสาร และด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมในด้านการบริการสื่อทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต และด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมในด้านการบริการอินเทอร์เน็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. นักศึกษาที่มีอัตราการใช้หอสมุด 1-5 ช.ม./สัปดาห์ 6-10 ช.ม./สัปดาห์ และ 11 ช.ม./สัปดาห์ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่มีอัตราการใช้หอสมุด 1-5 ช.ม./สัปดาห์ มีความคิดเห็นแตกต่างกับ นักศึกษาที่มีอัตราการใช้หอสมุด 6-10 ช.ม./สัปดาห์ ในด้านการบริการสื่อทัศนวัสดุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. การบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาโดยรวม มีความเหมาะสมในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริการสารนิเทศ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ ต่อเนื่อง และด้านการบริการถ่ายเอกสาร มีความเหมาะสมในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริการสื่อทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต และด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ มีความเหมาะสมในระดับ ไม่สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

A STUDY OF STUDENTS' OPINIONS TOWARD CENTRAL LIBRARY'S SERVICES
AT RAJABHAT INSTITUTE RAJANAGARINDRA

AN ABSTRACT
BY
CHUTIPAK BOONPAN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University
May 2003

Chutipak Boonpan. (2003). *A Study of students' opinions toward Central Library's Services at Rajabhat Institute Rajanagarindra*. Master thesis, M.Ed. (Higher Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Asst.Dr. Achara Watthananarong , Dr. Somsuk Theerapichit

The purposes of this study were 1) to investigate students' opinions toward central library's services at Rajabhat Institute Rajanagarindra in six aspects : information service , serial service ,media service , internet service , photocopy service and computer for information service 2) to compare the students' opinions toward central library's services at Rajabhat Institute Rajanagarindra classified by gender , class level , status , faculty and rate of using library's service and 3) to compare the students' opinions toward central library's services to the criterion. The sample were 382 students who studied at Rajabhat Institute Rajanagarindra in the second semester of the 2002 academic year. The instrument used for data collection was a five - rating scale questionnaire. Data were analyzed by percentage, arithmetic mean , standard deviation , t-test , a One Way Analysis of Variance and Scheffe's test.

The results revealed that :

- 1.Students rated central library's services in overall and each aspect at a moderate level.
- 2.There was no significant difference between the opinions of male and female students in overall and each aspect.
- 3.There was no significant difference among the opinions of the first year, the second year, the third year, and the fourth year students in overall. When each aspect was considered, it was found that there was a significant difference between the opinions of the second year students and the third year students in the aspect of serial service at the level of .05.

4. There was no significant difference between the opinions of the fulltime students and the students in education for locality development program in overall and each aspect.

5. There was a significant difference among the opinions of the students who studied in Faculty of Education, Faculty of Humanities and Social Sciences, Faculty of Science and Technology, Faculty of Management, and Faculty of Industry Technology in overall at the level of .05. When each aspect was considered, it was found that there was a significant difference between the opinions of the students who studied in Faculty of Science and Technology and the students who studied in Faculty of Management and Faculty of Industry Technology in the aspects of information service, photocopy service and computer for information service at the level of .05. Moreover, there was a significant difference between the opinions of the students who studied in Faculty of Humanities and Social Sciences and the students who studied in Faculty of Management and Faculty of Industry Technology in the aspects of media service, internet service and computer for information service at the level of .05. And there was a significant difference between the opinions of the students who studied in Faculty of Science and Technology and the students who studied in Faculty of Education, Faculty of Management and Faculty of Industry Technology in the aspect of internet service at the level of .05.

6. There was a significant difference among the opinions of the students who used library's services for 1-5 hours, 6-10 hours and 11 more hours/week in overall at the level of .05. When each aspect was considered, it was found that there was a significant difference between the opinions of the students who used library's services for 1-5 hours and 6-10 hours/week in the aspect of media service at the level of .05.

7. Students rated the services of library in overall higher than the criterion at the level of .05. When each aspect was considered, it was found that information service, serial service and photocopy service were rated higher than the criterion at the significant level of .05, but media service, internet service and computer for information service were rated not higher than the criterion.

การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง
สถาบันราชภัฏราชนครินทร์

ปริญญานิพนธ์
ของ
ชุตินันท์ บุญปาน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

พฤษภาคม 2546

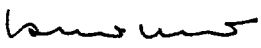
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

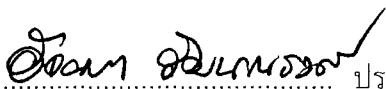
การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง
สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์

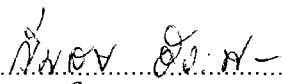
ของ
นางสาวชุตติภัก บุญปาน

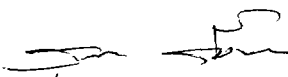
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

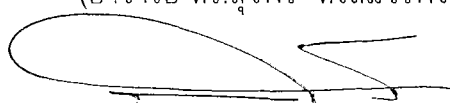

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์)
วันที่ ๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สมสุข ชีระพิจิตร)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาในการให้คำปรึกษา และแนะนำอย่างดีในการทำปริญญานิพนธ์ พร้อมตรวจแก้ไขข้อบกพร่องตลอดมา จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร. อัจฉรา วัฒนานรงค์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และ อาจารย์ดร. สมสุข ชีระพิจิตร กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ ด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ดร. สุพร ตั้งสมวรพงษ์ และ อาจารย์ดร. ราชันย์ บุญธิมา ที่ช่วยกรุณาเป็นกรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม และผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ตลอดจนให้ คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการสร้างแบบสอบถาม และ การวิจัย ครังนี้ให้ดำเนินไปด้วยความ เรียบร้อย

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ดร. อรรถพร โพธิสุข อาจารย์ดร. พัทธรา ทิพยมหิงษ์ ผู้อำนวยการหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอี่ยมพร ทศน-ประสิทธิผล หัวหน้าโปรแกรมบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ ที่กรุณารับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจแบบสอบถาม และให้คำแนะนำในการสร้างแบบสอบถามเป็นอย่างดี ตลอดจนให้ความ อนุเคราะห์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ วิชัย และอาจารย์ บุญมา พงษ์โหมด ที่กรุณาให้ความ อนุเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลต่างๆ ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชาการอุดมศึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และ ความช่วยเหลือในการทำวิจัยฉบับนี้

ขอขอบคุณนักศึกษา สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบ สอบถามครั้งนี้

ขอขอบคุณรุ่นพี่ และเพื่อนๆ สาขาวิชาการอุดมศึกษา และเพื่อนทุกท่านที่ไม่สามารถ กล่าวนามได้ทั้งหมด ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ และให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษาตลอดมา

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา เป็นอย่างสูง พี่ชาย น้องสาว น้องชาย รวมทั้งญาติทุกท่านที่ให้กำลังใจตลอดมาในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ คุณค่าของ ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และ ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ชุตีภักดิ์ บุญปาน

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
	ความสำคัญของการวิจัย	7
	ขอบเขตของการวิจัย.....	7
	ข้อตกลงเบื้องต้น.....	8
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
	สมมติฐานการวิจัย	10
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
	ความหมายและความสำคัญของห้องสมุด.....	11
	ความหมายของห้องสมุด.....	11
	ความสำคัญของห้องสมุด	12
	วัตถุประสงค์และหน้าที่ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา	13
	องค์ประกอบที่สำคัญของห้องสมุด	15
	ความหมาย ความสำคัญและวัตถุประสงค์ของการบริการห้องสมุด.....	18
	ความหมายของการบริการห้องสมุด.....	18
	ความสำคัญของงานบริการห้องสมุด.....	19
	วัตถุประสงค์ของงานบริการห้องสมุด.....	20
	แนวโน้มการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา.....	20
	การบริการของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา.....	22
	การบริการของหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชนครินทร์.....	24
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
	งานวิจัยในประเทศ.....	27
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	31

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	33
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	66
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	66
วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
อภิปรายผล.....	68
ข้อเสนอแนะ.....	75
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	75
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	76
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก.....	83

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและหนังสือขอความอนุเคราะห์ เพื่อการวิจัยและหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจ แบบสอบถาม.....	85
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรง ของแบบสอบถาม.....	101
ภาคผนวก ค คุณภาพเครื่องมือ.....	103
ประวัติย่อผู้วิจัย	105

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะวิชาและชั้นปีที่ศึกษา	34
2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรอิสระ	38
3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ โดยรวม และในแต่ละด้าน	39
4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ด้านการ บริการสารสนเทศ โดยรวมและเป็นรายข้อ	40
5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ด้านการ บริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง โดยรวมและเป็นรายข้อ	41
6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ด้านการ บริการสื่อโสตทัศนวัสดุ โดยรวมและเป็นรายข้อ	42
7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ด้านการ บริการอินเทอร์เน็ต โดยรวมและเป็นรายข้อ	43
8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ด้านการ บริการถ่ายเอกสาร โดยรวมและเป็นรายข้อ	44
9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ด้านการ บริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารสนเทศ โดยรวมและเป็นรายข้อ	45
10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ	46
11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา	47

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
12	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามสถานภาพ	48
13	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามคณะวิชา	49
14	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามอัตราการใช้หอสมุด	50
15	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ	51
16	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม ชั้นปีที่ศึกษา	52
17	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษาเป็นรายคู่	53
18	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม สถานภาพ	54
19	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม คณะวิชา	55
20	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยรวม จำแนกตามคณะวิชา เป็นรายคู่	56
21	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการสารสนเทศ จำแนกตามคณะวิชาเป็นรายคู่	57

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
22	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ จำแนกตามคณะวิชาเป็นรายคู่.....	58
23	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต จำแนกตามคณะวิชาเป็นรายคู่.....	59
24	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการถ่ายเอกสาร จำแนกตามคณะวิชาเป็นรายคู่.....	60
25	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการคอมพิวเตอร์ เพื่อสารนิเทศ จำแนกตามคณะวิชาเป็นรายคู่.....	61
26	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม อัตราการใช้หอสมุด.....	62
27	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวม จำแนกตามอัตราการใช้ หอสมุดเป็นรายคู่.....	63
28	การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ จำแนกตามอัตราการใช้หอสมุดเป็นรายคู่.....	64
29	เปรียบเทียบการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ตาม ความคิดเห็นของนักศึกษาโดยรวมและในแต่ละด้านกับเกณฑ์ที่กำหนด.....	65

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสถานการณ์โลกและยุคข่าวสารทำให้สังคมไทยต้องการทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณลักษณะพิเศษนอกเหนือไปจากผู้ที่มีสติปัญญา สังคมในปัจจุบันต้องการผู้ที่มีความสามารถติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ มีวิจรรณญาณรู้จักคิดวิเคราะห์ได้ทั้งแนวกว้างและแนวลึก รู้จักพลิกผันสภาวะความเปลี่ยนแปลงให้เกิดประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิตและคุณภาพการทำงาน (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2537 : 37) ในระยะที่ผ่านมาสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยได้มีบทบาทอย่างสำคัญ ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้กับบ้านเมือง และเป็นสถาบันหลักที่มีบทบาทในการชี้นำสังคมมาโดยตลอด สังคมทั่วไปได้ให้การยอมรับและให้ความสำคัญกับสถาบันอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง และถือว่าเป็นสถาบันหลักของประเทศที่ประชาชนและองค์กรต่างๆ สามารถพึ่งพาได้ เมื่อมีปัญหาที่จำเป็นต้องแก้ไขด้วยวิชาการหรือปัญญาเกิดขึ้น จากความคาดหวังของสังคมและความรับผิดชอบในภาระกิจที่มีอยู่ ทำให้สถาบันอุดมศึกษาต้องใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ครบถ้วน (วันชัย ศิริชนะ. 2541 : 32) การศึกษานับเป็นรากฐานและกระบวนการที่สำคัญที่สุดใน การพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความสามารถเต็มตามศักยภาพ มีพัฒนาการที่สมดุลทั้งปัญญา จิตใจ ร่างกายและสังคม เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาและความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ กระบวนการศึกษาจึงมีผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 4-5)

ห้องสมุดในสถาบันอุดมศึกษามีความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่หลักของสถาบัน-อุดมศึกษา ด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลป-วัฒนธรรม นับได้ว่าเป็นหัวใจของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก ห้องสมุดเป็นแหล่งจัดหาและรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศทุกรูปแบบเข้ามาให้บริการ ซึ่งทรัพยากรที่รวบรวมมานั้นต้องทันสมัย และต้องตรงตามความต้องการของผู้ใช้ เพราะห้องสมุดเป็นศูนย์วิชาการและบริการเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อประกอบการเรียนการสอน การวิจัย การส่งเสริมและเผยแพร่ วิชาการ (เบญจภรณ์ สมุดอินแก้ว. 2543 : 2) ห้องสมุดในปัจจุบันจึงมิใช่เป็นสถานที่ที่มี ทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นหนังสือเท่านั้น หากแต่ยังมีทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบอื่นๆ ที่ สามารถให้ประโยชน์ทางการศึกษา ตลอดจนมีฐานข้อมูลต่างๆ ที่สามารถค้นด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นแหล่งสะสมและรวบรวมความรู้ในรูปแบบต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้ ในสถาบันอุดมศึกษา (พวา พันธุ์เมฆา. 2535 : 2) ห้องสมุดในยุคปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนบทบาท และภารกิจกว้างขวางขึ้นในทุกๆ ด้าน ในสังคมปัจจุบันซึ่งเป็นสังคมข่าวสารและสังคมความรู้

ห้องสมุดมีบทบาทและเป็นที่ยึดเหนี่ยวของผู้ใช้และสังคมมากขึ้น ดังนั้นห้องสมุดจึงต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากเดิมไปสู่บทบาทใหม่แห่งความเป็นเลิศของห้องสมุดดังนี้ (ชุตินา สัจจามันท์. 2541 : 64-65) (1) ทรัพยากรสารสนเทศ ต้องเป็นแหล่งรวมของทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ และครอบคลุมสาขาวิชาที่ตอบสนองต่อภารกิจ และกลุ่มเป้าหมายของสถาบัน (2) สถานที่และสภาพแวดล้อม ต้องมีการออกแบบและจัดสถานที่สภาพแวดล้อมอย่างเหมาะสม ช่วยสร้างบรรยากาศทางวิชาการและส่งเสริมการใช้ห้องสมุด (3) เครื่องมือและอุปกรณ์ ในยุคปัจจุบัน เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ เอื้ออำนวยต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ การที่มีอุปกรณ์และเครื่องมือที่เหมาะสมทั้งผู้ใช้บริการและผู้ปฏิบัติงาน จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ ความสะดวกรวดเร็ว ในการให้บริการแก่ผู้ใช้ (4) บุคลากรทุกระดับบริหารระดับวิชาการหรือวิชาชีพ และระดับปฏิบัติการ ทุกระดับมีความสำคัญยิ่งในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อห้องสมุด และการมีจิตสำนึกในหน้าที่ของการให้บริการแก่ผู้ใช้นับว่าเป็นสิ่งจำเป็น (5) การบริหารและดำเนินงาน ได้แก่ การกำหนดนโยบาย การวางแผน การจัดองค์กร การบริหารงานบุคคล การประสานงาน ระเบียบข้อบังคับ อันจะนำไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (6) การบริการ จัดได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงาน นอกจากนั้น การจัดบริการของห้องสมุดก็ต้องปรับเปลี่ยนตามศักยภาพของเทคโนโลยี เพราะห้องสมุดนั้นเป็นหัวใจของการศึกษาในยุคใหม่ ห้องสมุดมีบริการที่สามารถจัดให้มีได้ทั้งระบบการศึกษาปกติและการศึกษานอกระบบ การเรียนการสอนยุคใหม่ ห้องสมุดหรือห้องสมุดได้เข้ามามีบทบาทอย่างมาก ซึ่งห้องสมุดที่มีประสิทธิภาพไม่ได้ดูที่อาคารขนาดใหญ่อย่างเดียว แต่จะดูที่การให้บริการด้วย (ศศิภา เหมทานนท์. 2541 : 3)

นอกจากนี้ห้องสมุดต้องมีการบริการที่ดี และมีประสิทธิภาพคุ้มแก่การลงทุน เช่น (1) เปิดบริการตลอด 24 ชั่วโมง ไม่มีวันหยุด (2) เป็นห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อแสดงให้เห็นว่ามีระบบสารสนเทศก้าวหน้าเพียงใด มีเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่มีศักยภาพ เพื่อรองรับการวิจัยและค้นคว้า (3) มีระบบจัดเก็บข้อมูลไว้ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ฐานข้อมูลแบบซีดี-รอม (CD-ROM) ทำให้ข้อมูลสามารถจัดเก็บได้ในระบบที่สะดวกและราคาประหยัด สามารถเลือกหาและส่งต่อกันได้มากขึ้น (4) มีบริการส่งหนังสือให้มีประสิทธิภาพที่เรียกว่า การแลกเปลี่ยนหนังสือระหว่างห้องสมุด เช่น มีการส่งสารไปยังห้องสมุดที่ใกล้เคียงที่มีหนังสือเล่มที่ผู้ใช้บริการต้องการแล้วขอยืมหนังสือผ่านต่อกัน (5) มีการเชื่อมโยงส่งสารกันในระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Network) ที่สามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งเชื่อมโยงได้ทั่วโลกผ่านระบบทางด่วนข้อมูลเพื่อบริการส่งสารทางการศึกษา สะดวก รวดเร็ว (6) เป็นระบบการค้นคว้าและเรียนรู้ที่ไม่ถูกจำกัดด้วยเวลา และ สถานที่ แหล่งข้อมูลสามารถกระจายตัวเองในการจัดเก็บและกระจายกันผลิต มีการวางระบบ จัดค้น และเรียกข้อมูลที่สามารถค้นหาข้ามแหล่งได้รวดเร็ว มีการวางระบบการค้นคว้าให้มีมาตรฐาน สามารถใช้ร่วมกันได้ทั่วโลก ดังนั้น ระบบการทำงานไม่ว่าจะเป็นในส่วนของการให้บริการ หรือการผลิต

พัฒนาองค์ความรู้ เพื่อให้ผู้รับบริการได้มีโอกาสใช้บริการมากๆ นอกจากนั้นจะต้องเน้นความคล่องตัวในการให้บริการ หรือการทำงานให้มาก ทั้งนี้ระบบห้องสมุดเป็นระบบให้บริการต้องมีหลายทางการให้บริการในทุกชุมชนในแบบศูนย์บริการวิชาการ ซึ่งสถาบันการบริการ เช่นนี้จะต้องกระจายการให้บริการไปให้ใกล้กับผู้รับบริการให้มากที่สุด (ประกอบ คูปรัดน์. 2539 : 12-27) อย่างไรก็ตาม ห้องสมุดควรมีบริการอย่างกว้างขวาง ยืดหยุ่นสอดคล้องกับระบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นด้วย เช่น การเปิดให้เร็วขึ้นในตอนเช้า และปิดช้าลงในตอนเย็นหรือตอนกลางคืน (พนม พงษ์ไพบูลย์. 2539 : 6)

สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ตั้งอยู่ที่ 422 ถนน มรุพงษ์ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ใกล้กับกองพันทหารช่างที่ 2 รักษาพระองค์ และวัดโสธรวรารามวรวิหาร เดิมเป็นที่ตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูกสิกรรมชาย ต่อมาได้ปรับปรุงขยายพื้นที่แล้วย้าย นักเรียนสตรี แผนกฝึกหัดครูมาเรียนแทน ต่อมาได้ใช้ชื่อว่า โรงเรียนสตรีฝึกหัดครูประกาศนียบัตรจังหวัด เปิดสอนหลักสูตรครูประกาศนียบัตร (ครู ว.) กล่าวได้ว่าสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ได้ถือกำเนิดในปี พ.ศ. 2483 จากนั้นได้เปิดสอนหลักสูตรครูประชาบาล (ป.ป.) และเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนสตรีฝึกหัดครูฉะเชิงเทรา ต่อมาเปิดสอนหลักสูตรครูมูล หลักสูตรฝึกหัดครูประถม (ป.ป.) ในปี พ.ศ. 2494 เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูฉะเชิงเทรา สังกัดกรมการฝึกหัดครู ได้รับสถาปนาเป็นวิทยาลัยครู เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2513 ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานนาม สถาบันราชภัฏ แทน วิทยาลัยครู ในปี พ.ศ. 2541 และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ได้พระราชทานนามเป็น “สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์” สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์มีการจัดการศึกษาระดับอนุปริญา ปริญญาตรีหลักสูตร 2 ปี ปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ประกาศนียบัตรบัณฑิต และปริญญาโท สาขาที่เปิดสอนได้แก่ ครุศาสตร์บัณฑิต เปิดสอนสาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย การประถมศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ พลศึกษา เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษานาฏศิลป์ คอมพิวเตอร์ศึกษา คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา คหกรรมศาสตร์ เคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา วิทยาศาสตร์บัณฑิต เปิดสอนในสาขาวิชา เทคโนโลยีเซรามิกส์ เกษตรศาสตร์ พืชศาสตร์ ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม วิทยาการคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีอุตสาหกรรม (เทคโนโลยีก่อสร้าง เทคโนโลยีการผลิต เทคโนโลยีไฟฟ้าอุตสาหกรรม เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีเครื่องกล) ศิลปศาสตรบัณฑิต เปิดสอนในสาขาวิชา อุตสาหกรรมท่องเที่ยว นิเทศศาสตร์ ศิลปกรรม การจัดการทั่วไป บริหารธุรกิจบัณฑิต เปิดสอน สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ประกาศนียบัตรบัณฑิต ป.บัณฑิต ได้แก่ ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ระดับปริญญาโท เปิดสอนสาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์มีการวางแผนพัฒนา และดำเนินงานด้านต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 ของพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 ตรงตามเจตนารมณ์ของสถาบัน คณะกรรมการดำเนินงานกลางประกันคุณภาพการศึกษา ได้จัดให้มีการปรับปรุง

และกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ได้ดำเนินการหลายขั้นตอนจนประสบความสำเร็จ วิสัยทัศน์ในการพัฒนาของสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ มีดังนี้ (สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์. 2544 : 1-4)

1. เป็นศูนย์กลางเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นในภูมิภาคตะวันออก
2. ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรู้คู่คุณธรรม และเป็นผู้นำท้องถิ่น
3. พัฒนาคุณภาพโปรแกรมวิชาให้ได้รับการรับรองมาตรฐานจากองค์กรภายนอก
4. ขยายการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา
5. พัฒนาบุคคลให้เป็นไปตามมาตรฐานอุดมศึกษา
6. เสริมสร้างสิ่งแวดล้อมแห่งการเรียนรู้และบรรยากาศทางวิชาการ
7. พัฒนาการวิจัยและบริการวิชาการเพื่อสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่น
8. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัย
9. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
10. มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส

หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ จัดเป็นห้องสมุดประเภทห้องสมุดวิทยาลัย มีเนื้อที่ 1,813 ตารางเมตร สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2517 ในอดีตจนถึงปัจจุบันมีการ ดำเนินงานโดยอาจารย์โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีการแบ่งภาระหน้าที่ ดังนี้ งานเลขานุการ งานบริการสารนิเทศ งานบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ งานพัฒนาระบบสารนิเทศ งานพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศ งานสิ่งพิมพ์ ต่อเนื่อง งานบำรุงรักษาทรัพยากรสารนิเทศ และ วิทยบริการศูนย์บางคล้า เป็นหน่วยงานบริการสารสนเทศทางวิชาการที่สำคัญที่รวบรวมความรู้ทุกประเภท เพื่อช่วยส่งเสริม สนับสนุน การศึกษาค้นคว้า การเรียนการสอน และการวิจัยให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งเป็นปณิธานที่สำคัญของหอสมุดกลาง ในการบริหารของหอสมุดกลางนั้นได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ด้วย คือ ฝ่ายห้องสมุด มุ่งสนับสนุนและจัดให้มีเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและได้มาตรฐาน ซึ่งหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ มีนโยบายในการดำเนินงานดังนี้ (1) จัดหาและ บริการวัสดุห้องสมุด (วัสดุตีพิมพ์ วัสดุไม่ตีพิมพ์ และวัสดุอิเล็กทรอนิกส์) ให้ครอบคลุมทุกสาขาวิชา ที่เปิดสอนและเกี่ยวข้อง (2) นำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาจัดการ และให้บริการอย่างเพียงพอ (3) สร้างและสะสมสารนิเทศทางวิชาการอย่างมีระบบ สะดวกต่อการใช้ และเผยแพร่ (4) จัดบรรยากาศการบริการให้ทันสมัย สะอาด สะดวก รวดเร็วและประหยัด โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ จัดบริการสารนิเทศด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย และ จัดบริการสารนิเทศที่มีคุณภาพ รวดเร็ว สุภาพ เพียงพอและยุติธรรมต่อผู้ใช้บริการ (สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์. 2544 : 1-7)

นอกจากนี้หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เช่น มีการให้บริการห้องอินเทอร์เน็ตสำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา คอมพิวเตอร์พิมพ์งานของนักศึกษา คอมพิวเตอร์สืบค้นอัตโนมัติ เป็นต้น ตลอดจนมีการทำรายงานประเมินตนเอง และ การประกันคุณภาพการปฏิบัติงานฝ่ายหอสมุด ซึ่งได้ดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. 2543 เพื่อเป็นการพัฒนาในหอสมุดกลางมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ปัจจุบันหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์เป็นแหล่งข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ เป็นชุมทรัพย์ทางปัญญา ส่งเสริมการค้นคว้างานวิจัย ตลอดจนการให้บริการต่าง ๆ ภายในหอสมุดกลาง ไม่ว่าจะเป็นงานบริการยืม-คืนหนังสือ งานสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง งานบริการวัสดุวิทัศน์ งานบริการถ่ายเอกสาร บริการสืบค้นสารสนเทศจากเครื่องคอมพิวเตอร์ บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล ซีดี-รอม บริการอินเทอร์เน็ต บริการเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งาน ซึ่งการบริการต่าง ๆ เหล่านี้ในทางปฏิบัติของหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ยังไม่สามารถจัดบริการได้อย่างสมบูรณ์ และไม่อาจตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างเต็มที่ จากการสัมภาษณ์ นักศึกษาสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ พบปัญหาต่างๆ ดังนี้

ด้านการบริการสารสนเทศ มีการเก็บจัดหนังสือขึ้นชั้นล่าช้า การบริการยืม-คืนล่าช้า เจ้าหน้าที่หอสมุดมีจำนวนน้อยและไม่ยืดหยุ่น หนังสือมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้บริการ หนังสือเล่มที่ต้องการไม่มีให้บริการ หนังสือบางเล่มอยู่ในสภาพชำรุด เก่า ไม่มีข้อมูลที่ทันสมัย วิทยานิพนธ์มีจำนวนน้อยมากและยืมออกนอกหอสมุดไม่ได้ ทำให้ผู้ใช้บริการลำบากในการค้นคว้าข้อมูล (โกวิท วิริยาพันธ์. สัมภาษณ์. 2545)

ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง มีจำนวนวารสาร และหนังสือพิมพ์น้อยไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้บริการ การค้นหาหนังสือพิมพ์เก่าไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร วารสารฉบับใหม่มีการออกเผยแพร่ล่าช้า ไม่ทันต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ บางฉบับไม่มีให้บริการวารสารที่นำมาศึกษาค้นคว้า แล้วไม่ได้จัดเก็บไว้ที่ชั้นวารสารตามเดิม การจัดเก็บวารสารบนชั้นไม่ตรงกับหมายเลขที่กำกับ ทำให้ยากต่อการค้นหา (ชนแดน ผาสุก. สัมภาษณ์. 2545)

ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ไม่สามารถยืมโสตทัศนวัสดุออกจากหอสมุดได้และมีจำนวนโสตทัศนวัสดุน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้บริการ มีเจ้าหน้าที่น้อยในการติดต่อใช้ห้องวิทัศน์ล่าช้าและต้องรอนานเนื่องจากผู้ใช้บริการใช้กันเป็นจำนวนมาก ซึ่งการบริการด้านสื่อโสต จัดได้ว่ามีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนด้วย เนื่องจากการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากทางด้านหนังสือ (ณัฐภาส ตระกูลศุภชัย. สัมภาษณ์. 2545)

ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต มีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์น้อย และบางเครื่องชำรุดใช้การไม่ได้ มีเจ้าหน้าที่ ที่ให้คำแนะนำในการใช้น้อย ไม่ได้จัดทำคู่มือการใช้ไว้บริการ ทำให้ผู้ใช้บริการบางคนไม่ทราบวิธีการใช้ ความเร็วในการค้นหาข้อมูลค่อนข้างช้า ทำให้ผู้ใช้บริการต้องใช้เวลาานาน บางครั้งระบบเชื่อมโยงมีปัญหา ทำให้ผู้ใช้บริการค้นหาข้อมูลไม่ได้ หรือบางครั้งข้อมูลหาย การเชื่อมโยงเครือข่ายยังไม่ครอบคลุมและรวดเร็ว ซึ่งการบริการทางด้านนี้

ในปัจจุบันมีความจำเป็นอย่างยิ่งเนื่องจาก เป็นการค้นคว้าข้อมูลที่ทันสมัย รวดเร็ว และเป็นการสื่อสารแบบไร้พรมแดน เมื่อผู้ใช้บริการเข้ามาใช้ย้อมที่จะได้ประโยชน์มาก (โกวิท วิทยาลัย. สัมภาษณ์. 2545)

ด้านการบริการถ่ายเอกสาร มีจำนวนเครื่องถ่ายเอกสารและเจ้าหน้าที่น้อย เครื่องถ่ายเอกสารถ่ายไม่ชัดเจน ไม่มีการซ่อมแซมเครื่องที่ใช้การไม่ได้ ซึ่งการบริการด้านนี้จัดได้ว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะการถ่ายเอกสารจะช่วยประหยัดเวลาในการคัดลอกข้อมูลต่างๆ โดยเฉพาะกรณีที่หนังสือบางเล่มไม่สามารถยืมออกนอกห้องสมุดได้ ดังนั้น เมื่อจำนวนเครื่องถ่ายเอกสารมีจำนวนน้อยและชำรุดจะทำให้ผู้ใช้บริการมีปัญหาในการนำข้อมูลออกจากห้องสมุด (โกวิท วิทยาลัย และณัฐภาส ตระกูลศุภชัย. สัมภาษณ์. 2545)

ด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ จำนวนคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ชำรุดและใช้งานไม่ได้หลายเครื่อง เจ้าหน้าที่ไม่ซ่อมแซมเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เสีย จำนวนคอมพิวเตอร์ที่ใช้ได้มีจำนวนน้อย ซึ่งทำให้ผู้ใช้บริการต้องเสียเวลา ในการค้นคว้าหาข้อมูลจากบรรณารายการ และไม่ทราบด้วยว่าหนังสือเล่มที่ต้องการได้ถูกยืมแล้วหรือไม่ มีฐานข้อมูลที่ต้องการศึกษาน้อย ทำให้บางครั้งผู้ใช้บริการไม่ได้ข้อมูลตามความต้องการ หรือได้น้อย (ชนแดน ผาสุก และณัฐภาส ตระกูลศุภชัย. สัมภาษณ์. 2545)

จากการศึกษาความสำคัญของห้องสมุดและสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ซึ่งผลจากการวิจัยนี้ทำให้ทราบ เกี่ยวกับการบริการของหอสมุดกลาง และเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ งานบริการ และจะเป็นข้อมูลในการเสนอแนะต่อผู้บริหารระดับสูงของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ เพื่อปรับปรุงการจัดบริการ และวิธีบริการอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ ได้มากขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ในด้าน การบริการสารนิเทศ การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ การบริการอินเทอร์เน็ต การบริการถ่ายเอกสาร และการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ ชั้นปีที่ศึกษา สถานภาพ คณะวิชา และอัตราการใช้ห้องสมุด
3. เพื่อเปรียบเทียบการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ โดยรวม และในแต่ละด้านกับเกณฑ์ที่กำหนด

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบาย การดำเนินงาน และพัฒนาปรับปรุงการให้บริการด้านต่างๆของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ให้มีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักศึกษาสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ภาคปกติ ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่1-ชั้นปีที่4 และนักศึกษาโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่น (กศ.พท.) ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545

ตัวแปรที่ศึกษา

1.ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น

1.1 เพศ ได้แก่

1.1.1 เพศชาย

1.1.2 เพศหญิง

1.2 ชั้นปีที่ศึกษา แบ่งเป็น

1.2.1 ชั้นปีที่ 1

1.2.2 ชั้นปีที่ 2

1.2.3 ชั้นปีที่ 3

1.2.4 ชั้นปีที่ 4

1.3 สถานภาพ

1.3.1 นักศึกษาภาคปกติ

1.3.2 นักศึกษาโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่น

1.4 คณะวิชา แบ่งเป็น

1.4.1 คณะครุศาสตร์

1.4.2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

1.4.3 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1.4.4 คณะวิทยาการจัดการ

1.4.5 คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

1.5 อัตราการใช้ห้องสมุด

1.5.1 1 – 5 ช.ม./ สัปดาห์

1.5.2 6 – 10 ช.ม./ สัปดาห์

1.5.3 11 ช.ม./ สัปดาห์ขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ใน 6 ด้านได้แก่ การบริการสารนิเทศ การบริการสิ่งพิมพ์ ต่อเนื่อง การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ การบริการอินเทอร์เน็ต การบริการถ่ายเอกสาร และการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ

ข้อตกลงเบื้องต้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่น ไม่มีการจำแนกชั้นปีการศึกษา เนื่องจากไม่มีการแบ่งชั้นปีของนักศึกษากลุ่มนี้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริการของหอสมุดกลาง ในการวิจัยนี้หมายถึง บริการต่างๆที่เกี่ยวกับบุคลากร สถานที่ และความเพียงพอของทรัพยากรที่ใช้ในการบริการที่หอสมุดกลางจัดขึ้นเพื่อให้บริการแก่อาจารย์ นักศึกษาและเจ้าหน้าที่ เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าซึ่งการบริการของหอสมุดกลาง ได้แก่

1.1 การบริการสารนิเทศ ในการวิจัยนี้หมายถึง การให้บริการยืม-คืนหนังสือทั่วไป วิทยานิพนธ์ งานจัดเก็บหนังสือเข้าชั้น

1.2 การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ในการวิจัยนี้หมายถึง การให้บริการการอ่าน การศึกษาค้นคว้าวิจัย บริการยืม-คืนวารสาร-หนังสือพิมพ์

1.3 การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ในการวิจัยนี้หมายถึง การจัดห้องวีดิทัศน์ บริการแก่อาจารย์ นักศึกษา ให้เข้าชมทั้งทางด้านวิชาการ สารคดี บันเทิง

1.4 การบริการอินเทอร์เน็ต ในการวิจัยนี้หมายถึง การจัดห้องและคอมพิวเตอร์ไว้ให้บริการแก่อาจารย์และนักศึกษาในการค้นคว้าข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

1.5 การบริการถ่ายเอกสาร ในการวิจัยนี้หมายถึง การจัดบริเวณในการถ่ายเอกสารและเครื่องถ่ายเอกสารอย่างเพียงพอ

1.6 การบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ ในการวิจัยนี้หมายถึง การบริการคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลในห้องสมุด และคอมพิวเตอร์เพื่อการพิมพ์งาน เป็นต้น

2. นักศึกษา ในการวิจัยนี้หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีทุกชั้นปีทั้งภาคปกติ และนักศึกษาโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่น (กศ.พท.) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์

2.1 นักศึกษาภาคปกติ ในการวิจัยนี้หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีทุกชั้นปี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ที่ศึกษาในวันจันทร์-วันศุกร์

2.2 นักศึกษาโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่น (กศ.พท.) ในการวิจัยนี้หมายถึงนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ของสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ที่ศึกษาในวันเสาร์-วันอาทิตย์

3. ชั้นปีที่ศึกษา ในการวิจัยนี้หมายถึง ระดับชั้นปีของนักศึกษาภาคปกติ กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ แบ่งเป็น ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

4. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ เช่น รู้สึกพอใจหรือไม่พอใจ ชอบหรือไม่ชอบ ในการวิจัยนี้หมายถึงความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ในด้านการบริการสารสนเทศ การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ การบริการอินเทอร์เน็ต การบริการถ่ายเอกสาร และการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารสนเทศ

5. อัตราการใช้ห้องสมุด ในการวิจัยนี้หมายถึง จำนวนชั่วโมงที่เข้าไปใช้เพื่อเข้าทำการศึกษาค้นคว้า และใช้บริการต่างๆของหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ 1 – 5 ชม./ สัปดาห์ 6 – 10 ชม./ สัปดาห์ และ 11 ชม./ สัปดาห์ ขึ้นไป

6. เกณฑ์ ในการวิจัยนี้ หมายถึง ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นที่กำหนดไว้เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละด้าน คือ การบริการสารสนเทศ การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ การบริการอินเทอร์เน็ต การบริการถ่ายเอกสาร และการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารสนเทศ โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ไว้ที่ระดับ 3.00 เกณฑ์ที่ตั้งไว้ ดังนี้คือ ถ้าค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้านสูงกว่าเกณฑ์ 3.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถือว่าการบริการอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาภาคปกติที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่มีอัตราการใช้ห้องสมุดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
6. การบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้านต่ำกว่าเกณฑ์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามลำดับสาระดังนี้

1. ความหมายและความสำคัญของห้องสมุด
2. วัตถุประสงค์และหน้าที่ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
3. องค์ประกอบที่สำคัญของห้องสมุด
4. ความหมาย ความสำคัญและวัตถุประสงค์ของการบริการห้องสมุด
5. แนวโน้มการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
6. การบริการของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
7. การบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายและความสำคัญของห้องสมุด

ความหมายของห้องสมุด

ห้องสมุด (Library) เป็นสถาบันหนึ่งของสังคมที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสืบทอดความรู้ ความคิด ภูมิปัญญาและประสบการณ์ของบรรพชน สุ่มวลมนุษย์สืบไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด โดยมีบรรณารักษ์เป็นผู้ให้บริการ อาจกล่าวได้ว่าห้องสมุด คือ แหล่งสะสมและให้บริการสิ่งพิมพ์ และสื่อทัศนวัสดุแก่ผู้ใช้ ห้องสมุดเป็นองค์กรที่มีความสำคัญ และมีบทบาทต่อสังคมทั้งในด้าน การศึกษา วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมือง โดยมีบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่เป็นผู้ให้บริการ (สุมน ถนอมเกียรติ. 2541 : 2) สอดคล้องกับนันทา วิทวุฒิศักดิ์ (2531 : 1) ที่กล่าวว่า ห้องสมุด คือ สถานที่เก็บรักษาผลงานทางสติปัญญาของมนุษย์ เป็นสถานที่ประกอบด้วย หนังสือเอกสาร สิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ต้นฉบับตัวเขียน สมุดข่อย ทัศนวัสดุทุกชนิด นอกจากนี้ ทิศากร ศิริพันธุ์เมือง (2543 : 13) ได้ให้ความหมายห้องสมุดว่า คือ สถานที่รวบรวมความรู้ซึ่งได้มีการบันทึกไว้ในรูปแบบของหนังสือ วารสาร ต้นฉบับ ตัวเขียน ทัศนวัสดุ และมีการจัดอย่างเป็นระบบระเบียบ เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ ห้องสมุดจึงเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญต่อการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างยิ่ง

สรุปได้ว่าห้องสมุด หมายถึง สถานที่รวบรวมวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาทุกชนิด ที่อยู่ในลักษณะของสิ่งตีพิมพ์และสื่อทัศนวัสดุ โดยมีบรรณารักษ์เป็นผู้จัดหาและจัดเตรียมให้บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุดได้อย่างเป็นระบบระเบียบให้ผู้ใช้บริการได้ศึกษาค้นคว้าได้ตามความต้องการด้วยความเสมอภาค

ความสำคัญของห้องสมุด

การศึกษาในปัจจุบันมุ่งให้ผู้เรียนศึกษาและค้นคว้าด้วยตนเองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ นอกเหนือจากความรู้ที่ได้รับจากภายในห้องเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาระดับปริญญาตรี แหล่งสำคัญของนักศึกษาในการค้นคว้า คือ ห้องสมุด ซึ่งมีผู้ให้ความสำคัญของห้องสมุดไว้ดังนี้

รัญจวน อินทรกำแหงและนวลจันทร์ รัตตากร (2531 : 10) ให้ความสำคัญของห้องสมุดว่า ช่วยส่งเสริมความรอบรู้ ช่วยสนองความใคร่รู้ใคร่เห็น ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ช่วยให้มีโอกาสเรียนรู้ได้ตามอัธยาศัย และช่วยเพิ่มพูนทักษะในการใช้ห้องสมุด ส่วนรักพร ชังธาดา (2539 : 9) ให้ความสำคัญของห้องสมุดไว้ว่า เป็นศูนย์กลางแห่งสรรพวิทยาการต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในรูปของหนังสือ วารสารสิ่งตีพิมพ์อื่น ๆ ตลอดจนโสตทัศนวัสดุและสารนิเทศ และรณพ ประวิติงาม (2531 : 5) ได้ให้ความสำคัญของห้องสมุดเช่นเดียวกันว่า เป็นแหล่งรวบรวมสรรพวิชาการ เป็นศูนย์กลางการอ่านศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ที่ทันสมัย และวิชาการต่าง ๆ ตามความต้องการของผู้ใช้ เป็นการปลูกฝังการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และรักการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับสุนทรภู่ (2541 : 3) ที่กล่าวว่า ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่น่าสนใจมีประโยชน์ เป็นแหล่งรวมสรรพความรู้ทั้งหลายที่คิดค้นขึ้นใหม่ ๆ ไว้ในรูปแบบต่าง ๆ พร้อมทั้งวิธีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ เพื่ออำนวยความสะดวก ในการให้บริการแก่ผู้ใช้และมีความรู้ที่ทันสมัย ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและเป็นสถานที่ที่ทุกคนสามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างเสรี

เรตติง (Retting .1989 : 81) ได้ให้ความสำคัญของห้องสมุดไว้ว่า ห้องสมุดให้เสรีภาพทางการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ขึ้นอยู่กับพื้นฐานความสนใจของแต่ละบุคคล โดยจัดหาทรัพยากรสารสนเทศอย่างหลากหลาย ห้องสมุดจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สร้างความสนใจ สร้างแรงจูงใจและอุปนิสัยในการใช้ห้องสมุด เพื่อการอ่าน เพื่อความรู้และเพื่อการศึกษา

อัลเลน และเจมส์ (Allen and James.1995 : 161) ได้ให้ความสำคัญของห้องสมุดไว้ว่า ห้องสมุดเป็นแหล่งส่งเสริมให้ผู้ใช้มีความรู้ และทักษะในการสืบค้นสารสนเทศ ซึ่งเป็นทักษะในแวดวงการศึกษา

แองจี (Engie.1995 : 371) ได้ให้ความสำคัญของห้องสมุดไว้ว่า ห้องสมุดเป็นสถานที่เตรียมผู้ใช้ให้เป็นที่รู้จักการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยห้องสมุดมีการพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อเสนอการค้นบรรณานุกรม ทักษะการคิดวิเคราะห์และการเลือกใช้สารสนเทศ

กล่าวโดยสรุป ห้องสมุดเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา เนื่องจากห้องสมุดเป็นที่รวมแห่งวิทยาการ และสารสนเทศต่างๆ ที่อาจารย์ผู้สอนและนิสิตนักศึกษาเข้ามาศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ทั้งในรูปของสิ่งพิมพ์ วารสาร หนังสือ และโสตทัศนวัสดุต่างๆ ซึ่งช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองได้อย่างเสรี เป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และเป็นสถานที่พัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์และหน้าที่ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา มีบทบาทที่สำคัญต่อการศึกษาและการพัฒนาการเรียนการสอนและเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา เพราะการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเน้นหนักไปในการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้าวิจัยด้วยตนเอง ห้องสมุดจึงเป็นแหล่งรวมสรรพวิทยาการทุกรูปแบบ ทุกสาขา ที่มีการเรียนการสอน และบทบาทหน้าที่ของห้องสมุดคือ เพื่อส่งเสริม และสนับสนุนการศึกษาและวิจัย ห้องสมุดมีหน้าที่จัดหา รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า และ วิจัยของอาจารย์และนักศึกษามีหน้าที่บริการชุมชน และ หน้าที่ในการรักษาศิลปวัฒนธรรม เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม และเป็นศูนย์กลางของวัฒนธรรมท้องถิ่นด้วย (พิมลพรรณ เรพเพอร์และคณะ. 2538 : 33) นอกจากนี้ สุพัตรา สินชัยสุข (2532 : 13-14) ได้กล่าวถึงหน้าที่ที่สำคัญของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไว้ดังนี้

1. จัดหา จัดเก็บรวบรวม รักษาและเผยแพร่หนังสือและวัสดุการอ่านอื่นๆ ตลอดจนโสตทัศนวัสดุให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา วัตถุประสงค์ และนโยบายของสถาบัน ตลอดจนความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุด รวมทั้งจัดหาหนังสือและวัสดุการอ่านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับความคิดและศิลปวัฒนธรรมของชาติไว้อย่างสมบูรณ์ในจำนวนที่เพียงพอ เพื่อประกอบการศึกษาและวิจัย

2. มีการจัดการของห้องสมุดทั้งในด้านการบริหาร งานเทคนิค และงานบริการให้ดำเนินไปด้วยดีและมีระบบ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ใช้ห้องสมุดเป็นสำคัญ ด้วยการจัดให้มีบุคลากรที่มีคุณวุฒิและความสามารถในการปฏิบัติงาน มีการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ มีอาคารสถานที่ที่เหมาะสม มีสถานที่สำหรับการค้นคว้าอย่างเพียงพอ ตลอดจนมีการติดต่อประสานงานกับห้องสมุดอื่นๆ เพื่อประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

3. ควรมีการติดต่อและประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างห้องสมุดกับฝ่ายบริหาร ในด้านงบประมาณและบุคลากร ร่วมมือกับคณาจารย์ในด้านการจัดหาหนังสือ และวัสดุการอ่านอื่นๆ ประสานงานกับนักศึกษาในด้านการส่งเสริมให้เกิดนิสัยรักการอ่าน และการค้นคว้า

4. ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรให้ความร่วมมือในการทำวิจัยของสถาบัน โดยทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางรวบรวมงานวิจัยของอาจารย์ นิสิตนักศึกษาและบุคลากรภายในสถาบัน นั้นๆ ตลอดจนเป็นแหล่งกลางในการติดต่อประสานงานกับสถาบันอื่นในด้านเอกสารการวิจัย และมีบทบาทในการขยายบริการห้องสมุดให้กว้างขวางออกไปสู่ชุมชนภายนอกสถาบันด้วย

ดังนั้นการจัดและการบริการห้องสมุดจึงจำเป็นต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นโยบาย และหลักสูตรการเรียนการสอน ตลอดจนสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมณ ถนอมเกียรติ ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์โดยทั่วไปของห้องสมุด ดังนี้ คือ (สมณ ถนอมเกียรติ.2541 : 4)

1. เพื่อการศึกษา (Education) ให้การศึกษาแก่ผู้ใช้เพื่อให้ผู้ใช้ทุกคนเป็นผู้มีความรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม

2. เพื่อให้ข่าวสารความรู้หรือสารนิเทศ (Information) ผู้ใช้ได้รับสารนิเทศทันต่อเหตุการณ์ทั้งในด้านการงานและชีวิตประจำวัน โดยห้องสมุดจะบริการข่าวสารความ-เคลื่อนไหวต่าง ๆ

3. เพื่อการค้นคว้าวิจัย (Research) การค้นคว้าวิจัยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความก้าวหน้าทางวิชาการ ห้องสมุดจึงมีบทบาทในการให้บริการช่วยเหลือให้ผู้ทำการวิจัยได้ทราบว่ามีเรื่อง นั้นๆ ได้มีผู้วิจัยทำไว้แล้ว เพื่อจะได้ไม่ต้องทำซ้ำ แต่จะได้ใช้ผลของการวิจัยเรื่องนั้นๆ เป็น ส่วนหนึ่งของการค้นคว้าต่อไป

4. เพื่อความจรรโลงใจ (Inspiration) ทรัพยากรสารนิเทศในห้องสมุดมีหลายประเภท ซึ่งลีลาการเขียนจะแฝงคติธรรม ความสละสลวย ไพเราะของกวี เมื่ออ่านแล้วจะได้รับความสุข

5. เพื่อนันทนาการ (Recreation) ห้องสมุดโดยทั่วไป จะมีหนังสือประเภทบันเทิงคดี และวารสารประเภทเบาะสมองไว้บริการแก่ผู้ใช้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ใช้ได้รับความเพลิดเพลินสบายใจ และเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต

นอกจากวัตถุประสงค์ทั่วไปแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์เฉพาะอยู่อีก 5 ประการ คือ (ทิศาการ ศิริพันธุ์เมือง. 2543 : 13)

1. ส่งเสริมการสอนของอาจารย์และการเรียนการสอนของนักศึกษา ตามหลักสูตรของสถาบัน

2. ส่งเสริมการค้นคว้าและการวิจัยของอาจารย์ นักศึกษา และผู้เชี่ยวชาญ

3. ส่งเสริมให้อาจารย์และนักศึกษามีทางแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาทาง ด้านวิชาการ

4. ส่งเสริมการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมในฐานะเป็นแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ

5. ส่งเสริมการทำนุบำรุง และถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ ในฐานะเป็นพิพิธภัณฑ์ สะสมหลักฐานทางมรดกวัฒนธรรม

องค์ประกอบที่สำคัญของห้องสมุด

ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่รวบรวมหนังสือ และให้บริการสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศนแก่ผู้ใช้ห้องสมุด จึงจัดได้ว่าห้องสมุดเป็นองค์กรที่มีความสำคัญและมีบทบาทในด้านการศึกษาวรรณกรรม เศรษฐกิจ และการเมือง เป็นอย่างยิ่ง เมื่อห้องสมุดมีความสำคัญเช่นนี้แล้ว องค์ประกอบของห้องสมุดก็เป็นส่วนประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญด้วย ซึ่งองค์ประกอบของห้องสมุดมีดังนี้ (อภัย ประกอบผล. 2541 : 52-55)

1. เป็นห้องสมุดในระบบอัตโนมัติ หรือห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในยุคใหม่นี้ จะต้องเป็นห้องสมุดระบบอัตโนมัติ ซึ่งได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงจากระบบการทำงานแบบเก่า เป็นการทำงานด้วยเครื่องจักรกล โดยใช้โปรแกรมจากการพัฒนาขึ้นมาเอง หรือการซื้อโปรแกรมสำเร็จรูป ในงานต่างๆ ของห้องสมุด ตั้งแต่งานจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ งานเทคนิคห้องสมุด งานวารสาร และงานบริการ ปัจจุบันนี้ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทั้งหมด 26 แห่ง ได้เริ่มเปลี่ยนแปลงเป็นระบบห้องสมุดอัตโนมัติแล้ว สำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นหลายแห่งได้พัฒนาเป็นห้องสมุดอัตโนมัติ แต่ส่วนใหญ่ก็ยังคงอยู่ในระบบเดิม

2. ปริมาณของหนังสือ ตำรา วารสารทางวิชาการ และสื่อในรูปแบบของอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนสื่อประสม และสิ่งไม่ตีพิมพ์ต่างๆ ที่เพียงพอและสอดคล้องกับหลักสูตร ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีปริมาณหนังสือ ตำราและวารสารทางวิชาการอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดมาตรฐานไว้ดังนี้

50 เล่มต่อนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1 คน
75 เล่มต่อนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	1 คน
100 เล่มต่ออาจารย์	1 คน

3. คุณภาพตำราและสารทางวิชาการในห้องสมุด องค์ประกอบนี้จะเกิดขึ้นได้ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีวิธีการในการคัดเลือกที่ดี มีการตัดสินใจร่วมกันหลายๆ ฝ่าย ซึ่งห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา อาจตั้งคณะกรรมการในการคัดเลือกขึ้นมาพิจารณา มีการประเมินหนังสือ ตำราที่มีอยู่เป็นระยะๆ เพื่อคัดหนังสือที่ล้าสมัยหรือไม่มีคุณภาพออก

4. อาคารสถานที่ อาคารและสถานที่ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจะต้องเป็นอาคารเอกเทศ มีการออกแบบระบบโดยสถาปนิก ที่มีความชำนาญการทางด้านการออกแบบ ห้องสมุดติดตั้งเครื่องปรับอากาศทั้งอาคาร ครุภัณฑ์ภายในอาคารมีความเหมาะสมและได้มาตรฐาน การตกแต่งภายในจะต้องเป็นที่ดึงดูดใจให้ผู้ใช้บริการมีความอยากจะเข้าไปใช้ห้องสมุด ที่นั่งอ่านหนังสือในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาตามมาตรฐานกำหนดไว้ดังนี้

จำนวนที่นั่งสำหรับการศึกษาค้นคว้าภายในห้องสมุด

ร้อยละ 20 ของจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมดโดยคิดพื้นที่ 1.5

ตารางเมตร : คน

ร้อยละ 35 ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งหมดโดยคิดพื้นที่ 2.0

ตารางเมตร : คน

ร้อยละ 10 ของคณาจารย์ทั้งหมดโดยคิดพื้นที่ 3.0 ตารางเมตร : คน

สถานที่ตั้งของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จะต้องตั้งอยู่ใกล้อาคารเรียน หรือแหล่งชุมชนภายในสถาบันการศึกษานั้นๆ เพื่อให้สะดวกแก่ผู้ใช้บริการ เนื่องจากสถานที่ตั้งมีผลต่อการไปใช้ห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษา

5. ระบบการบริหารงาน หมายถึง การบริหารการจัดการ ในส่วนที่เป็นการบริหารงานของสำนักหอสมุด หรือสำนักวิทยบริการ ฯลฯ สำนักงานต้องได้รับการพัฒนาเป็นสำนักงานอัตโนมัติ โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่เข้ามาใช้ในสำนักงาน มีการติดต่อสื่อสารด้วยระบบการสื่อสารสมัยใหม่ ตั้งแต่ระบบโทรศัพท์ โทรสาร นอกจากนี้ในส่วนที่เป็นสำนักงานแล้ว การแบ่งโครงสร้างภายในห้องสมุด สำนักวิทยบริการ จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องทันสมัยกับสภาพของการเปลี่ยนแปลงทั้งปัจจุบันและอนาคต การบริหารบุคคลจะต้องเป็นระบบที่สามารถจัดหาคณะที่มีความรู้ ความสามารถเข้ามาในองค์กรได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในส่วนการบริหารงบประมาณ หรือการบริหารเงินจะต้องมีการจัดหางบประมาณ และการใช้เงินงบประมาณต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งสำคัญในการบริหารงานที่จำเป็นอย่างยิ่งอีกประการ คือ การวางแผน ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จะต้องมีการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งการวางแผนในเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาห้องสมุด ประการสุดท้าย ผู้บริหารห้องสมุดจะต้องเป็นผู้บริหารมืออาชีพที่มีความรู้ทางด้านห้องสมุดและความรู้ทางด้านวิทยาการจัดการ

6. การจัดการทางด้านเทคนิค ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรมีนโยบายในการจัดหาหนังสือ มีระบบการคัดเลือกหนังสือและวารสาร สิ่งพิมพ์ สิ่งไม่ดีพิมพ์อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีเกณฑ์ในการจัดสรรเงินงบประมาณ ให้กับสาขาวิชาหรือภาควิชาโดยยุติธรรม งานวิเคราะห์เลขหมู่ และทำบัตรรายการสารนิเทศ ควรจะมีการจัดหมวดหมู่หนังสือ สิ่งพิมพ์ สิ่งไม่ดีพิมพ์ ตามระบบอันเป็นสากลนิยม มีมาตรฐานการทำงานทางด้านเทคนิคที่เป็นรูปธรรมที่วัดได้ และที่สำคัญเครื่องมือช่วยสืบค้นต่างๆ ต้องง่ายและสะดวกต่อการใช้ และสามารถค้นข้อมูลได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

7. การให้บริการของห้องสมุด นับได้ว่าเป็นหัวใจของคุณภาพห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งแบ่งไว้ดังนี้

7.1 ระยะเวลาในการให้บริการ ควรจะมีการเปิดบริการนอกเวลาราชการให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันอุดมศึกษาที่ทั้งอาจารย์และนักศึกษาพักอยู่ภายในสถาบันอุดมศึกษา

7.2 มีความหลากหลายในการบริการ โดยเฉพาะบริการที่นอกเหนือจากบริการพื้นฐาน เช่น การยืม-คืนโดยอัตโนมัติด้วยตนเอง บริการสืบค้นข้อมูลในระบบออนไลน์ บริการอินเทอร์เน็ต บริการเครือข่ายซีดี-รอม บริการยืมระหว่างห้องสมุด บริการการจัดประชุมทางไกล และการศึกษาทางไกล บริการข่าวสารทันสมัย ฯลฯ

7.3 มีมาตรฐานสำหรับวัดประสิทธิภาพของการให้บริการสืบค้นและนำส่งข้อมูล เช่น

ให้ข้อมูลได้ทันที	อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม
ให้ข้อมูลได้ในวันนั้น	อยู่ในระดับ ดีมาก
ให้ข้อมูลได้ภายในวันรุ่งขึ้น	อยู่ในระดับ ดี
ให้ข้อมูลได้ภายใน 2-3 วัน	อยู่ในระดับ พอใช้
ให้ข้อมูลได้เกินกว่า 3 วัน	อยู่ในระดับ ต้องปรับปรุง

8. มีระบบการตรวจสอบและประเมินผล ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีการประเมินประสิทธิภาพและคุณภาพทุกปี การตรวจสอบนั้นควรจะต้องอยู่ในรูปของคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยบุคลากร 3 ฝ่าย คือ

1. คณะกรรมการจากสำนักหอสมุดหรือสำนักวิทยบริการ
2. คณะกรรมการจากคณะกรรมการประจำสำนักหอสมุด หรือ

สำนักวิทยบริการ

3. คณะกรรมการจากผู้ใช้บริการของห้องสมุด ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจะมีคุณภาพและประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา 4 ประการ คือ

1. การสื่อสารภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา เนื่องจากห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทั้งหมดในปัจจุบัน เป็นระบบห้องสมุดอัตโนมัติทั้งหมด และใช้การสื่อสารในระบบออนไลน์ การสื่อสารภายในสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะ Campus network จะต้องมีประสิทธิภาพที่ทำให้การออนไลน์ทั้งภายใน และภายนอกสถาบันอุดมศึกษาเกิดผลดี ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ได้ลงทุนนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และคุณภาพ แต่หากระบบสาธารณูปโภคภายในและภายนอกไม่ดีก็ยากที่จะเกิดคุณภาพได้

2. ความสนใจของผู้บริหารต่อการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา เมื่อผู้บริหารเกิดความสนใจและมีความจริงจังต่อการพัฒนาห้องสมุดแล้ว คุณภาพของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาก็ต้องเกิดขึ้นแน่นอน

3. ผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุดจะต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ตั้งแต่ผู้บริหารสูงสุด บรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ และบุคลากรอื่นๆ นอกจากนี้แล้วบุคลากรทุกคนจะต้องมีจิตสำนึกในการให้บริการ เพราะห้องสมุดคือ หน่วยงานที่ให้บริการในสถาบันการศึกษานั้นๆ

4. หน่วยงานผู้จัดสรรงบประมาณ คือ สำนักงบประมาณ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดสรร จะต้องเข้าใจธรรมชาติและบทบาทของห้องสมุดและเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ใน ห้องสมุด ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจะต้องก้าวไปข้างหน้าจากห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ เป็นศูนย์สารสนเทศและศูนย์การเรียนรู้ เพื่อคุณภาพของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสถาบัน อุดมศึกษาทุกสถาบัน

ความหมาย ความสำคัญและวัตถุประสงค์ของการบริการห้องสมุด

ความหมายของการบริการห้องสมุด

ฉวีลักษณ์ บุญะกาญจน์ (2522 : 160) ได้ให้ความหมายของการบริการห้องสมุดว่า การบริการห้องสมุดคือการให้บุคคลได้ใช้วัสดุต่างๆ ที่ห้องสมุดจัดหาเพื่อประโยชน์แก่การศึกษาค้นคว้าและบันเทิง

ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ (2525 : 111) กล่าวว่า บริการห้องสมุด หมายถึง การจัดบริการและหาวิธีต่างๆ ที่จะอำนวยความสะดวกและชักจูงใจให้บุคคลมาใช้บริการ เพื่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ความเพลิดเพลินจากหนังสือ

จารุวรรณ สินธุโสภณ (2527 : 279) กล่าวว่า บริการของห้องสมุด คือ ความพยายามใดๆก็ตาม ด้วยวิธีหลากหลายในการทำให้ทุกคนในท้องถิ่น ที่ถือว่าเป็นเขตปฏิบัติการของห้องสมุดได้เข้าถึงข้อมูล ได้ใช้ทรัพยากรของห้องสมุด ได้รับการชักนำหรือช่วยเหลือโดยมีทรัพยากรห้องสมุดเป็นสื่อโดยไม่มีข้อจำกัดว่าข้อมูลหรือทรัพยากรนั้นจะอยู่ที่ใด หรือทรัพยากรต่างๆ นั้นจะมาที่ห้องสมุดเองหรือไม่ จัดได้ว่าเป็นการให้บริการของห้องสมุดทั้งสิ้น

ศศิภา เหมทานนท์ (2541 : 13) ให้ความหมายของการบริการห้องสมุดว่า หมายถึง บริการและกิจกรรมต่างๆ ที่ห้องสมุดจัดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวก และสนองความต้องการของผู้ใช้บริการห้องสมุด ให้สามารถเข้าถึงทรัพยากรห้องสมุดได้อย่างเต็มที่ และให้ผู้ใช้บริการได้รับประโยชน์จากการใช้บริการมากที่สุด จัดบริการเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ปิยะวรรณ ประทุมรัตน์ (2544 : 6) กล่าวว่าบริการห้องสมุด หมายถึง การอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการโดยจัดเตรียมวัสดุตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกไว้พร้อม และหาเทคนิควิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถใช้อย่างเต็มที่

จึงอาจสรุปได้ว่า บริการห้องสมุด หมายถึง การจัดบริการต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการในการค้นคว้าหาข้อมูลและเข้าถึงทรัพยากรห้องสมุดได้อย่างสะดวกรวดเร็วและตรงตามความต้องการ

ความสำคัญของงานบริการห้องสมุด

ห้องสมุดเป็นแหล่งจัดหา จัดเก็บ รวบรวมและให้บริการสารสนเทศต่างๆ ทำให้ห้องสมุดเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา และการที่ห้องสมุดจะบรรลุวัตถุประสงค์ต่างๆ นั้น ขึ้นอยู่กับการบริการเป็นสำคัญดังนี้ (ปิยะวรรณ ประทุมรัตน์. 2544 : 6 ; อ้างอิงจาก จินตนา เกษรบัวขาว. 2542 : 2-4)

1. ช่วยเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล ในสภาพสังคมปัจจุบันเป็นยุคของข่าวสาร เป็นยุคที่แข่งขันในด้านข้อมูลข่าวสาร บุคคลใดที่ก้าวทันข่าวสารต่างๆ ย่อมเป็นผู้ได้เปรียบ ซึ่งบริการต่างๆ ของห้องสมุดสามารถตอบสนองความต้องการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสาร และเมื่อประชาชนมีการศึกษามากขึ้นก็จะได้นำไปพัฒนาคุณภาพชีวิต และประเทศชาติให้พัฒนาเจริญก้าวหน้าขึ้น
2. ช่วยในการค้นคว้าวิจัย ห้องสมุดเป็นสถานที่ที่รวบรวมข้อมูลต่างๆ ตลอดจนมีบริการต่างๆ เพื่อช่วยในการศึกษาวิจัย
3. ช่วยประหยัด ประหยัดในด้านของผู้ใช้ คือไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อหนังสือ มาอ่านเอง สามารถใช้วัสดุของสมุดได้ นอกจากนี้บริการของห้องสมุดยังประหยัดเวลาของผู้ใช้กรณีที่หาหนังสือไม่พบ จะมีบริการยืมระหว่างห้องสมุดและการสืบค้นข้อมูลทางไกล ทำให้ประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย
4. ช่วยให้เห็นคุณค่าได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์และเป็นความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ
5. ช่วยให้ผู้ใช้ได้มีโอกาสค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง มีนิสัยรักการอ่านและรู้จักใช้เวลาให้เกิดประโยชน์มากที่สุด
6. ช่วยให้ผู้ใช้ได้ผ่อนคลายความตึงเครียด ได้เพลิดเพลินจากการใช้วัสดุของห้องสมุด
7. ช่วยให้ผู้มีความรับผิดชอบในสาธารณสมบัติ รู้จักใช้และระวังรักษาอย่างถูกต้อง เพราะวัสดุในห้องสมุดเป็นของส่วนรวม

งานบริการของห้องสมุดจัดได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของห้องสมุด เพราะหากมีการจัดการบริการที่ดีย่อมส่งผลให้ผู้เกิดแรงจูงใจ และมีปริมาณผู้ใช้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถแสดงได้ว่า ห้องสมุดนั้นมีการบริการที่มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของงานบริการห้องสมุด

บริการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการศึกษา การเรียน การสอน การวิจัย ซึ่งการดำเนินงานบริการของห้องสมุดที่มีประสิทธิภาพจะต้องดำเนินการให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของงานบริการห้องสมุด ดังที่บุญถาวร หงสกุล (2532 : 18) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของงานบริการห้องสมุดไว้ดังนี้

1. เพื่อแนะนำให้ผู้ใช้รู้จักความสำคัญและประโยชน์ของห้องสมุด
2. เพื่อแนะนำให้ผู้ใช้รู้จักทรัพยากรห้องสมุด
3. เพื่อแนะนำให้ผู้ใช้รู้จักใช้ทรัพยากรห้องสมุด ให้ได้ประโยชน์สูง และคุ้มค่ากับ

การลงทุน

4. เพื่อส่งเสริมการอ่านและการใช้ทรัพยากรห้องสมุด
 5. เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนและการค้นคว้าวิจัย
 6. เพื่อแนะนำทรัพยากรห้องสมุดที่ห้องสมุดได้รับเพิ่มเติมมาใหม่
 7. เพื่อส่งเสริมการใช้ห้องสมุดทุกวิถีทาง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ใช้ได้ใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า
- คุณหญิงแมนมาส ขวลิต (2541 : 69) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของงานบริการห้องสมุดไว้

ดังนี้

1. เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนของอาจารย์ นิสิตนักศึกษา ตามหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ
2. เพื่อช่วยเหลือในการค้นคว้าและวิจัยของอาจารย์ นิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ
3. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทางวิชาการให้อาจารย์ นิสิตนักศึกษา มีทางแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด
4. เพื่อช่วยอาจารย์ นิสิตนักศึกษา ให้ได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่าน จากทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด
5. เพื่อแนะนำให้อาจารย์ นิสิตนักศึกษา รู้จักหนังสือที่ดีและมีประโยชน์

แนวโน้มการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ห้องสมุดจัดได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา มีหน้าที่บริการวิชาการตามนโยบายของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ ต้องมีความพร้อมในการจัดเก็บ รวบรวม และเผยแพร่ ทรัพยากรทางปัญญาอย่างกว้างขวาง และมีการบริการที่ดีด้วย (วาณี ฐานวงศ์ตานติ.2544 : 99) ดังนั้นห้องสมุดควรที่จะต้องมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ซึ่งแนวทางในการพัฒนาห้องสมุดมีดังนี้ (ชุตินา สัจจามันท์.2541 : 65-67)

1. การรื้อปรับระบบห้องสมุด เปลี่ยนแนวทางการบริหาร จัดการ และแนวคิดในการดำเนินงานจากเดิมที่ห้องสมุดเป็นแหล่งเก็บสะสม อนุรักษ์ มาเป็นชุมทรัพย์ทางปัญญา แหล่งบริการความรู้และข้อมูล ข่าวสาร และเป็นตัวเชื่อมของอดีต ปัจจุบันสู่อนาคต เน้นแนวคิดการจัดการในเชิงรุก การลดความซ้ำซ้อน ขั้นตอนการทำงาน

2. การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในห้องสมุด เทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ มีความสำคัญต่อห้องสมุด เป็นเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาห้องสมุดให้มีความก้าวหน้า ทันสมัย ทั้งในด้านเนื้อหาและบริการ ตลอดจนการเชื่อมโยงกับแหล่งความรู้ในลักษณะเป็นห้องสมุดอัตโนมัติ

3. การจัดระบบการบริหารและผู้บริหาร การพัฒนาห้องสมุดจะประสบความสำเร็จได้ต้องมีระบบการบริหารที่ดี มีการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารระดับสูงของสถาบัน และตัวผู้บริหารห้องสมุด มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการบริหารบุคลากร สร้างทีมงาน สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้บริหารทุกระดับทุกฝ่าย ตลอดจนผู้ใช้ ระบบการบริหารงานที่ดีและเหมาะสมในยุคปัจจุบัน ควรเน้นหลักการสร้างความร่วมมือการสร้างเครือข่าย การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม การเปิดกว้าง และความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

4. การจัดระบบบริการ ห้องสมุดคือหน่วยงานบริการ แม้ว่าห้องสมุดจะสะสมหนังสือ สื่อการศึกษา ทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณค่า ราคาสูงมากเพียงใด แต่หากไม่มีผู้ใช้ สิ่งที่มีอยู่ก็ไร้คุณค่า และเป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มค่า ผู้บริหารและบรรณารักษ์ จึงจำเป็นต้องจัดระบบการบริการที่ดี นำแนวคิดการตลาด แนวคิดเชิงรุกมาใช้ สร้างจิตสำนึกให้กับบุคลากรทุกฝ่าย โดยเฉพาะบุคลากรห้องสมุดควรเน้นการสร้างความร่วมมือ และสร้างเครือข่ายการดำเนินงานกับห้องสมุด และแหล่งความรู้อื่นๆ เพื่อใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

5. การพัฒนาบุคลากร เนื่องจาก “คน” เป็นศูนย์กลางของความสำเร็จของการดำเนินงาน จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาบุคลากรห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพ มีวิสัยทัศน์ มีความตื่นตัว จับใจ มีจิตสำนึกในการกิจ และหน้าที่ของการให้บริการ ในการพัฒนาต้องเน้นทั้งการพัฒนาด้านสติปัญญา ให้ความรู้ทันต่อเหตุการณ์ พัฒนาทักษะ เช่น การสื่อสาร โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย รวมทั้งการพัฒนาจิตใจ และสุขภาพอนามัย บุคลากรห้องสมุดจะต้องมีจิตสำนึกในการให้บริการ คุณลักษณะที่จำเป็นของผู้ทำหน้าที่ให้บริการ คือ มีความเอื้ออาทร สุภาพ อ่อนโยน มีความสามารถในการสื่อสาร การแก้ไขปัญหา อดทน เต็มใจให้บริการ มีความกระตือรือร้น ยืดหยุ่น มีความคิดสร้างสรรค์ มีจิตสำนึกในหน้าที่ มีความรู้ความเข้าใจในภารกิจบทบาทหน้าที่ของตน

6. การประเมินผล การประเมินผลห้องสมุด เป็นกระบวนการที่สำคัญในระบบการบริหารงาน โดยเฉพาะงบประมาณการดำเนินงานห้องสมุด ในปัจจุบันมีค่าใช้จ่ายและมีการลงทุนสูง งานห้องสมุดมีขอบเขตกว้างขวาง เกี่ยวข้องกับบุคลากรจำนวนมาก มีความสลับซับซ้อน และการตัดสินใจซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบสูง

เนื่องจากห้องสมุดเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการศึกษาและการพัฒนาประเทศ ดังนั้นห้องสมุดจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดเพื่อให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด

การบริการของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ห้องสมุด คือ หัวใจของสถาบันอุดมศึกษา และในขณะเดียวกันหัวใจของห้องสมุดก็คือการบริการ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งห้องสมุดสัมฤทธิ์ผล นอกจากนี้งานบริการยังเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้โดยตรง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้มีผู้มาใช้ห้องสมุดมากขึ้น ในการจัดบริการของห้องสมุดควรมีการบริการหลายๆ ประเภทเพื่อให้ผู้ที่มาใช้บริการได้เลือกใช้ตามความต้องการ บริการพื้นฐานและบริการพิเศษที่ห้องสมุดนิยมจัดให้เกิดขึ้น (สุจิน บุตรดีสุวรรณ. 2538 : 27-29) ได้แก่

1. บริการจ่าย-รับ หรือบริการให้ยืม (Circulation Service) หมายถึง การให้ใช้ ให้ยืมหนังสือและวัสดุห้องสมุดบางประเภทที่ห้องสมุดกำหนดไว้ให้ยืมได้ บริการนี้เป็นบริการพื้นฐานที่ห้องสมุดทุกแห่งจะต้องจัดบริการไว้ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ห้องสมุดที่ต้องการนำหนังสือไปใช้นอกห้องสมุดตามเวลาที่กำหนดให้ยืม โดยห้องสมุดจะกำหนดระเบียบการยืม – ส่ง และทำหลักฐานการยืมไว้
2. บริการหนังสือจอง (Reserved Book Service) บางแห่งเรียกว่าหนังสือสำรอง หรือบริการหนังสือสงวน เป็นบริการจัดหนังสือและวัสดุการอ่านอื่นๆ ที่มีจำนวนน้อยแต่มีผู้ต้องการใช้มาก แยกไว้ต่างหากจากหนังสือทั่วไป กำหนดระเบียบการใช้ให้แตกต่างจากการใช้หนังสือทั่วไป โดยจำกัดจำนวนเล่มที่ให้ยืม ระยะเวลาการยืมและลำดับก่อนหลังในการติดต่อขอยืม เพื่อให้มีการหมุนเวียนใช้กันได้อย่างทั่วถึงและยุติธรรม กำหนดค่าปรับหนังสือจองที่เกินกำหนดให้สูงกว่าค่าปรับหนังสือทั่วไป
3. บริการอ้างอิงและสารสนเทศ (Reference and Information Service) เป็นบริการที่ช่วยเหลือให้คำตอบในเรื่องทั่วไปและช่วยในการค้นคว้าเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มรวมทั้งมีระบบการจัดเก็บ และรวบรวมข่าวสาร ความรู้ต่างๆ ตลอดจนจัดทำคู่มือที่ให้ความสะดวกเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ห้องสมุด
4. บริการด้านบรรณานุกรม (Bibliographical Service) ได้แก่การรวบรวมรายชื่อหนังสือ วัสดุการอ่านอื่นๆ อย่างมีแบบแผนตามชนิดของสิ่งพิมพ์นั้นๆ โดยให้รายละเอียดทางบรรณานุกรมเพียงพอสำหรับให้ผู้ใช้สามารถติดตามต้นฉบับได้ทันที
5. บริการจัดทำสาระสังเขป (Abstracting Service) คือ การย่อเรื่องของหนังสือ สิ่งพิมพ์ หรือวัสดุสารนิเทศอื่นๆ พร้อมทั้งให้รายละเอียดทางบรรณานุกรม

6. บริการจัดทำดัชนี (Indexing Service) จุดมุ่งหมายในการจัดทำดัชนี คือเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ห้องสมุดให้ค้นหาค้นหาบทความ หรือเรื่องที่ตนต้องการได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ เพราะดัชนีจะให้รายละเอียดเกี่ยวกับ ชื่อคน ชื่อสถานที่ คำศัพท์ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง หัวเรื่อง หรือรายการอื่นๆ ที่มีความสำคัญอยู่ที่ใด ในเล่มใด ส่วนใด หน้าใดของหนังสือ วารสารและวัสดุอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการค้นเนื้อหารายละเอียดจากวัสดุห้องสมุด เช่น ดัชนีหนังสือ ดัชนีวารสาร ดัชนีหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

7. บริการแนะนำการอ่าน (Reader Advisory Service) เป็นบริการที่สำคัญที่ห้องสมุดจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการอ่านและพัฒนานิสัยรักการอ่าน ทั้งเป็นการชักจูงให้นิสิต นักศึกษาเข้าห้องสมุด และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ การแนะนำการอ่านนี้อาจจะกระทำแก่ผู้ใช้เป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่ม โดยห้องสมุดจะต้องทราบความสนใจ ความต้องการ รสนิยม และความสามารถในการอ่านของผู้ใช้เสียก่อน การให้บริการนี้จะรวบรวมรายชื่อหนังสือที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสิ่งต่างๆ นอกจากนี้ห้องสมุดยังอาจจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม บริการแนะนำ การอ่านได้อีกหลายวิธีอีกด้วย

8. บริการแปล (Translation Service) เนื่องจากห้องสมุดได้จัดหาหนังสือ และเอกสารเป็นภาษาต่างๆ หลายภาษาไว้เพื่อบริการในการศึกษาหาความรู้ และช่วยในการค้นคว้าวิจัย ในบางครั้งภาษาต่างประเทศก็เป็นอุปสรรคในการถ่ายทอดข้อสนเทศ โดยเฉพาะศัพท์เฉพาะทางด้านวิชาการสาขาต่างๆ ดังนั้น ห้องสมุดจึงจำเป็นต้องจัดบริการแปลไว้ บริการนี้จะมีเฉพาะในบางห้องสมุดเท่านั้น

9. บริการสอนการใช้ห้องสมุด (Library Instruction Service) มุ่งให้ผู้ใช้บริการสามารถใช้ห้องสมุดได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักการใช้ห้องสมุดได้อย่างกว้างขวาง ใช้ทรัพยากรห้องสมุดได้อย่างเต็มที่และคุ้มค่า สามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้ด้วยตนเอง

10. บริการยืมระหว่างห้องสมุด (Interlibrary Loan) บริการยืมระหว่างห้องสมุด เป็นความร่วมมือระหว่างห้องสมุดต่างๆ โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ให้เข้าถึงแหล่งความรู้ที่มีอยู่ในห้องสมุดอื่น โดยบางห้องสมุดจะจัดบริการหนังสือ หรือวัสดุห้องสมุดที่ไม่มีในห้องสมุดของตนจากห้องสมุดแห่งอื่น

11. บริการถ่ายเอกสาร (Photocopying Service) เป็นบริการที่จำเป็นสำหรับห้องสมุด เพราะช่วยประหยัดเวลาในการคัดลอกในกรณีที่ห้องสมุดไม่อนุญาตให้นำหนังสือบางเล่ม หรือฉีก กรีดสิ่งพิมพ์ และการถ่ายเอกสารสามารถให้รายละเอียดต่างๆ ได้เกือบครบถ้วน เช่นเดียวกับต้นฉบับเดิม

12. บริการจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด (Handbook or Guide to the Library) คู่มือการใช้ห้องสมุด อาจจัดทำเป็นรูปเล่มหนังสือหรือจุลสาร คู่มือมีเนื้อหาประกอบด้วยเวลาทำงานของห้องสมุด ผู้มีสิทธิใช้ห้องสมุด ประเภทของวัสดุห้องสมุด วิธีใช้บริการยืมและส่งคืน รวมทั้งกำหนดเวลา ยืมและวิธีการใช้บัตร

13. บริการข่าวสารทันสมัย (Current Awareness Service) เป็นบริการเพิ่มคุณค่าที่จะช่วยให้ผู้ใช้ห้องสมุดประเภทต่างๆ และศูนย์สารสนเทศได้ทราบข้อเท็จจริง ข่าวสารหรือความก้าวหน้าใหม่ๆ ในวิชา หรือหัวข้อที่เกี่ยวข้อง

บริการต่างๆ จัดเป็นบริการทั่วไปที่ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาควรจัดไว้บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุด และควรจะต้องมีการพัฒนา ปรับปรุงให้ทันสมัย และมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาช่วยในการบริการ จึงทำให้ขอบเขตของการให้บริการกว้างขวางยิ่งขึ้น มีการประสานงานระหว่างห้องสมุด ทั้งงานด้านเทคนิคและงานด้านบริการ ซึ่งนอกจากกระทำกันในระดับสถาบันและระดับชาติแล้ว ยังก้าวหน้าไปสู่ระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติอีกด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อหาแนวทางที่ดีที่สุด ในการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ และสนองความต้องการของผู้ใช้บริการให้ได้มากที่สุด (สฤัญญา แป้นสุขเย็น. 2543 : 13)

การบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์

ห้องสมุดสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์จัดเป็นห้องสมุดประเภทห้องสมุดวิทยาลัย เป็นฝ่ายหนึ่งในสำนักส่งเสริมวิชาการ ได้เปิดบริการ ที่อาคาร เอกเทศ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2519 บนเนื้อที่ประมาณ 1,330 ตารางเมตร บรรจุคนได้ประมาณ 500 คน ปัจจุบันห้องสมุดมีหนังสือภาษาไทยประมาณ 149,897 เล่ม หนังสือภาษาอังกฤษประมาณ 8,112 เล่ม เป็นวารสารภาษาไทย 425 ชื่อเรื่อง วารสารภาษาอังกฤษ 13 ชื่อเรื่อง เป็นหนังสือพิมพ์ภาษาไทย 12 ชื่อเรื่อง และหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ 2 ชื่อเรื่อง ต่อมาในปี 2541 ทางสถาบันได้มีอาคาร วิทยบริการหลังใหม่ ซึ่งสร้างที่ศูนย์บางคล้า ณ ตำบลหัวไทร จังหวัดฉะเชิงเทราได้รับงบประมาณแผ่นดิน จำนวน 37 ล้านบาท โดยมีวัตถุประสงค์ คือ จัดบริการสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย และจัดบริการสารสนเทศที่มีคุณภาพ รวดเร็ว สุภาพ เพียงพอและยุติธรรมต่อผู้ใช้บริการ (สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์.2543 : 1-2)

งานบริการห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษาทั่วไป ให้บริการแก่นิสิตนักศึกษาในด้านต่างๆ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และนโยบายของสถาบันอุดมศึกษานั้นๆซึ่งงานบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ มีดังนี้ คือ

1. งานบริการยืม – คืนหนังสือ

งานบริการยืม – คืนหนังสือ ของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ใช้วิธียืม – คืนหนังสือด้วยคอมพิวเตอร์ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ VTLS มีระเบียบดังนี้

1.1 นักศึกษาปริญญาตรี (ภาคปกติ) ให้ยืมหนังสือไว้ในครอบครองได้คราวละ 6 เล่ม ส่งคืนภายใน 7 วัน ส่วน ศูนย์สถาบันและวิทยาเขตบางคล้าให้ยืมได้คราวละ 3 เล่ม

1.2 นักศึกษาปริญญาตรี (ภาคกศ.พท) ให้ยืมหนังสือไว้ในครอบครองได้คราวละ 5 เล่ม ส่งคืนภายใน 7 วัน

1.3 นักศึกษาปริญญาโท ให้ยืมหนังสือไว้ในครอบครองได้คราวละ 5 เล่ม ส่งคืนภายใน 14 วัน

1.4 อัตราค่าปรับหนังสือ ปรับเล่มละ 1 บาท ต่อวัน

1.5 ในกรณีที่ผู้ยืมทำหนังสือหายให้แจ้งที่เจ้าหน้าที่บริการยืม – คืน ภายใน 7 วัน หากยังไม่พบหนังสือผู้ยืมจะต้องซื้อหนังสือเล่มนั้นมาชี้แทน ถ้าซื้อหนังสือเล่มนั้นไม่ได้ ต้องชดใช้ค่าหนังสือที่ทำหาย ภายใน 1 เดือน เป็นเงินค่าปรับ 3 เท่า ของราคาหนังสือ รวมทั้งค่าเตรียมหนังสือใหม่ค่าบริการ 10 บาท

2. งานสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง

บริการวารสาร – หนังสือพิมพ์ งานสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องและเอกสาร ให้บริการ การอ่าน การศึกษา ค้นคว้าและวิจัย ตลอดจนแนะนำวิธีใช้คู่มือต่างๆ เพื่อให้ผู้ใช้ได้เข้าถึงแหล่งข้อมูลอย่างถูกต้องและรวดเร็ว ให้บริการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริม การเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้าในวิทยาการใหม่ๆ ที่ทันสมัย

3. งานบริการวัสดุวิทัศน์

จัดบริการให้ชมทั้งอาจารย์และนักศึกษา ทางด้านวิชาการ สารคดี บันเทิง ที่ ห้องวิทัศน์ (Learning Resource Center LRC) บริเวณห้องด้านหน้าห้องสมุด

4. บริการถ่ายเอกสาร

บริการถ่ายเอกสารราคาปกติให้แก่นักศึกษา ณ บริเวณชั้นล่างของหอสมุด

5. บริการสืบค้นสารสนเทศจากเครื่องคอมพิวเตอร์ (OPAC)

หอสมุดมีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นหนังสือ วารสาร บทความ วิทัศน์ และซีดี-รอม เพื่อความสะดวกให้แก่นักศึกษาในการสืบค้นสารสนเทศต่างๆ จัดบริการคอมพิวเตอร์ไว้บริเวณชั้นล่างของหอสมุด

6. บริการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูล CD-ROM , CD (COMPACT DISC)

สามารถสืบค้นรายละเอียดของสารนิเทศจากฐานข้อมูล CD-ROM ในรูปแบบของบรรณานุกรม สารสังเขปวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโทและปริญญาเอกทุกสาขาต่างๆ ได้ และ CD (COMPACT DISC) จะเป็นบริการที่ดีทั่วไป มีเนื้อหาเกี่ยวกับด้านการศึกษาในสาขาต่างๆ และมีเกร็ดความรู้ที่นักศึกษาจะฝึกฝน ทดสอบความสามารถได้ จัดให้บริการรายบุคคล แก่อาจารย์และนักศึกษาที่ห้องอินเทอร์เน็ต จัดบริการได้ที่ชั้นล่างของหอสมุด

7. บริการอินเทอร์เน็ต

มีบริการ Print งาน และ Scan รูปภาพและหนังสือรวม Website บริการให้ความรู้แก่นักศึกษาที่สนใจศึกษาข้อมูลรายละเอียดต่างๆ จากอินเทอร์เน็ต จัดบริการไว้ที่ชั้นล่างของหอสมุด

8. บริการเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งาน

จัดบริการคอมพิวเตอร์สำหรับให้นักศึกษาพิมพ์งานด้วยตนเอง ทางด้านบน

ชั้น 2 หอสมุด

ระเบียบต่าง ๆ ของหอสมุด

1. ผู้มีสิทธิ์ในการใช้หอสมุด

1.1 อาจารย์ของสถาบันราชภัฏราชนครินทร์

1.2 นักศึกษาของสถาบันราชภัฏราชนครินทร์ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียน

นั้นๆ แล้ว

1.3 ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของสถาบันราชภัฏราชนครินทร์

1.4 บุคคลภายนอกอนุญาตให้เข้าใช้ แต่ไม่มีสิทธิ์ในการยืมหนังสือ

2. การทำบัตรสมาชิก

2.1 บัตรประจำตัวนักศึกษาสถาบันใช้เป็นบัตรสมาชิกของหอสมุด

2.2 นักศึกษาใหม่ที่ยังไม่ได้รับบัตรประจำตัวนักศึกษาให้ใช้บัตรสมาชิกชั่วคราว

จนกว่าจะได้รับบัตรนักศึกษา (ค่าธรรมเนียม 5 บาท พร้อมรูปถ่าย 1 นิ้ว จำนวน 1 รูป)

2.3 บัตรสมาชิกจะมีอายุการยืมหนังสือ 1 ภาคเรียน ดังนั้นเมื่อเปิดภาคเรียนใหม่ นักศึกษาจะต้องต่ออายุการยืมของบัตรสมาชิก พร้อมด้วยใบเสร็จรับเงินประจำภาคเรียนนั้นยื่นได้ที่เจ้าหน้าที่บริการยืม – คืน (สำหรับนักศึกษาที่ไม่ได้ทำบัตรสมาชิกตั้งแต่ปี 1 ต้องเสียค่าปรับ 20 บาท สำหรับนักศึกษาที่ทำบัตรสมาชิกหาย ต้องเสียค่าปรับ 20 บาท)

3. วิธีปฏิบัติในการยืม – คืน

3.1 การยืมหนังสือ

- ให้ยื่นบัตรสมาชิกพร้อมหนังสือที่จะยืม
- ควรยื่นหนังสือให้เจ้าหน้าที่ที่โต๊ะตรวจหนังสือเช็คหนังสือก่อนออกทุกครั้ง

3.2 การคืนหนังสือ

- ให้ยื่นหนังสือที่จะคืนที่บริการยืม-คืน
- การตรวจสอบสถานะการยืมของนักศึกษาเช็คได้ที่อินเทอร์เน็ต Website
- การยืมวารสาร หนังสือพิมพ์ วิทยทัศน์ ซีดี-รอม การใช้วัสดุทรัพยากรเหล่านี้ให้ยืมภายในหอสมุดเท่านั้น โดยให้นำบัตรนักศึกษายื่นที่สถานที่ให้บริการของแต่ละที่ และแจ้งความต้องการต่อเจ้าหน้าที่

4. เมื่อจบการศึกษาหรือลาออกต้องตรวจสอบหนี้ค้างส่งหนังสือที่บริการยืม – คืน

หากนักศึกษามีหนี้สินค้างทางสถาบันจะไม่อนุมัติให้จบการศึกษา

ข้อปฏิบัติในการใช้ห้องสมุด

1. ผู้เข้าใช้บริการหอสมุดควรแต่งการให้สุภาพเรียบร้อย
 2. กระเป๋า ถุง แฟ้ม ให้ฝากไว้ที่ห้องฝากของ
 3. ในการใช้หนังสือในหอสมุดเมื่ออ่านเสร็จแล้ว โปรดนำหนังสือเล่มนั้นวางไว้ในที่ที่เจ้าหน้าที่จัดไว้ให้ หรือวางไว้บนโต๊ะอย่างเป็นระเบียบ
 4. การใช้วารสารใหม่และหนังสือพิมพ์ใหม่ เมื่อใช้เสร็จแล้วให้นำไปเก็บที่เดิมให้ถูกต้อง ส่วนวารสารเก่าที่เก็บรวมเล่มแล้วให้นำไปคืนที่เจ้าหน้าที่
 5. เมื่อผู้ยืมเลิกใช้หนังสือที่ยืมแล้วควรนำส่งคืนหอสมุดทันที แม้ว่าจะไม่ถึงกำหนดส่งก็ตาม
 6. หนังสือหรือวัสดุใดๆ ที่ยืมไปจากหอสมุดควรจะได้รับการรักษาเป็นอย่างดีไม่ทำลายหรือทำให้เปราะเปื้อน
 7. ทุกครั้งที่ลุกจากเก้าอี้ ควรเลื่อนเก้าอี้ให้พ้นเก้าอี้ชิดโต๊ะ เพื่อผู้ที่มาทีหลังจะได้ทราบว่เก้าอี้ตัวนั้นว่าง
 8. ควรจะเงียบและสำรวม ปฏิบัติตนมิให้เป็นที่รบกวนผู้อื่น
 9. ไม่ควรทำงานอื่น เช่น การเตรียมงานนิทรรศการซึ่งต้องปรึกษาดกกลงกันมาทำให้ห้องสมุด เพราะจะเป็นเหตุให้เกิดเสียงดังรบกวนผู้อื่น
 10. ไม่นำหนังสือหรือเอกสารใดๆ ของหอสมุดออกนอกหอสมุด โดยมีได้ยืม ผู้ใดจงใจจะฝ่าฝืนจะต้องได้รับโทษสถานหนัก
 11. การตัด ฉีก หนังสือ วารสาร และสิ่งตีพิมพ์ของหอสมุด ถือเป็นการทำลายทรัพย์สินของทางราชการ ซึ่งเป็นสมบัติส่วนรวมผู้กระทำความผิดจะต้องได้รับโทษสถานหนัก
 12. ก่อนออกนอกหอสมุดทุกครั้งผู้ใช้หอสมุดจะต้องแสดงหนังสือเอกสารสิ่งของต่างๆ ต่อเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจทุกครั้ง
 13. ไม่สูบบุหรี่ในหอสมุด และไม่นำเครื่องดื่มหรือขนมไปรับประทานในหอสมุด
- เวลาเปิด – ปิด บริการ
วันจันทร์ – วันอาทิตย์ เวลา 07.45 – 16.30น. หมายเหตุ วันหยุดปิดบริการตั้งแต่เวลา 15.00น. เป็นต้นไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ปิยวรรณ ทิพย์วงศ์ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการบริการห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาล ผลการวิจัยสรุปได้ว่า โดยเฉลี่ยนักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุด 3 ครั้งต่อ สัปดาห์ นักศึกษารู้จักวิธีใช้ห้องสมุดจากการเรียนในระดับมัธยม วัดฤประสงค์ในการเข้าใช้

ห้องสมุด คือเพื่อใช้หนังสือทั่วไปที่มีอยู่ในห้องสมุด ใช้วารสาร นิตยสารหรือหนังสือพิมพ์ และทำการบ้านหรือทำรายงาน ประเภทของสิ่งพิมพ์ที่ใช้มาก คือหนังสือพิมพ์ภาษาไทย บริการที่ใช้อยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับแรก คือ บริการจ่าย – รับ ประเภทของสิ่งพิมพ์ที่นักศึกษาต้องการใช้มาก คือ หนังสือพิมพ์ภาษาไทย หนังสือคู่มือ คู่มือการศึกษา และวารสารเพื่อความบันเทิงภาษาไทย สำหรับการบริการที่นักศึกษาต้องการใช้มาก คือ บริการถ่ายเอกสารและบริการจ่าย – รับ นอกจากนี้บริการที่นักศึกษาต้องการให้ห้องสมุดจัดเพิ่มขึ้นในระดับมาก คือ การจัดมุมสบายสำหรับนั่งอ่านหนังสือ จัดที่นั่งอ่านเฉพาะบุคคลและขยายเวลาเปิดทำงานของห้องสมุด ปัญหาที่นักศึกษาประสบส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ปัญหาในการใช้บริการจ่าย – รับ บริการถ่ายเอกสาร และปัญหาในการใช้หนังสือทั่วไป นอกจากนี้นักศึกษายังประสบปัญหาเกี่ยวกับ ขนาดของห้องสมุดคับแคบ จำนวนที่นั่งน้อย ผู้ใช้ข้างเคียงส่งเสียงรบกวน จำนวนบุคลากรที่ให้บริการมีไม่เพียงพอ การประชาสัมพันธ์ของห้องสมุดยังไม่ครอบคลุมว่าห้องสมุดมีบริการอะไรบ้าง และไม่มีแผนผังแสดงส่วนต่างๆ ภายในห้องสมุด

ผ่องพรรณ แยมแซไซ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการการใช้ทรัพยากรและบริการห้องสมุดของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 2535 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่เป็นกลุ่ม ให้ความสำคัญกับการใช้ห้องสมุดมากถึงร้อยละ 93.7 กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่เรียนภาคปกติ เข้าใช้สำนักห้องสมุดมากกว่านักศึกษาที่เรียนภาคพิเศษจริงที่ระดับนัยสำคัญ .001 วิธีการค้นหาสิ่งพิมพ์ที่ต้องการ นักศึกษาใช้บัตรรายการเป็นเครื่องมือช่วยค้นมากที่สุด เมื่อมีปัญหาในการใช้ห้องสมุด นักศึกษาแก้ไขปัญหาโดยการถามบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมากที่สุด ด้านการใช้ทรัพยากรห้องสมุด นักศึกษาใช้หนังสือตำราภาษาไทยมากที่สุด รองลงมาใช้วิทยานิพนธ์ ความต้องการให้สำนักหอสมุดปรับปรุงทรัพยากรและบริการห้องสมุดคือ ต้องการให้สำนักห้องสมุดเพิ่มเติมทรัพยากรประเภทหนังสือมากที่สุด รองลงมาคือ วารสารและโสตทัศนวัสดุ สำหรับความต้องการให้สำนักห้องสมุดปรับปรุงบริการนั้น นักศึกษาต้องการให้ปรับปรุงบริการถ่ายเอกสารมากที่สุด

เฉลิมศักดิ์ ชูปวา (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม เมื่อปี พ.ศ. 2532 พบว่าผู้ใช้บริการเข้าไปใช้บริการห้องสมุดสัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง โอกาสที่เข้าใช้บริการมากที่สุดคือ วันราชการ ผู้ใช้บริการมีปัญหาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดทุกประเภทโดยส่วนรวมอยู่ระดับปานกลาง การศึกษาความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ต้องการเพิ่มเนื้อที่ห้องสมุด เพิ่มโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งอ่านหนังสือและตกแต่งสถานที่ให้สวยงามเป็นระเบียบ ความต้องการเกี่ยวกับบุคลากรต้องการให้เพิ่มจำนวนบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง

เบญจลักษณ์ นวรัตน์,ม.ล.(2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทัศนคติและความต้องการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจต่อบริการห้องสมุด สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เห็นด้วยปานกลางต่อบริการห้องสมุด สำนักหอสมุดกลาง เป็นรายด้านและรวม 5 ด้าน เฉพาะด้านบริการหนังสือและสิ่งพิมพ์ทั่วไป นักศึกษาเห็นด้วยมาก และมีความต้องการมากต่อการบริการห้องสมุด สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นรายด้านและรวม 5 ด้าน การเปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาแต่ละสถานภาพที่มีต่อบริการห้องสมุด ด้านบริการหนังสือ และสิ่งพิมพ์ทั่วไป และด้านบริการ วารสาร และเอกสารแตกต่างกัน โดยด้านการบริการหนังสือและสิ่งพิมพ์ทั่วไปแตกต่างกัน ด้านบริการวารสารและเอกสารแตกต่างกันระหว่างนักศึกษาที่มีหน่วยกิตสะสมมาก กับนักศึกษาที่มีหน่วยกิตสะสมน้อยที่สุด และนักศึกษาที่มีหน่วยกิตสะสมน้อยกับนักศึกษาที่มีหน่วยกิตสะสมน้อยที่สุด ส่วนด้านอื่นๆ และรวม 5 ด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้การเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาแต่ละสถานภาพที่มีต่อบริการห้องสมุดแตกต่างกัน โดยแตกต่างกันระหว่างนักศึกษาที่มีหน่วยกิตสะสมปานกลางกับนักศึกษาที่มีหน่วยกิตสะสมน้อยที่สุด และนักศึกษามีหน่วยกิตสะสมน้อย กับนักศึกษาที่มีหน่วยกิตสะสมน้อยที่สุด ส่วนด้านอื่นๆและรวม 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ธีราภรณ์ มณีโยย (2538 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง สภาพการใช้ ปัญหา และความต้องการในการใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดของนิสิตมหาวิทยาลัยของรัฐ ผลการวิจัยพบว่านิสิตที่มาใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สิ่งพิมพ์ที่ขอยืมมากที่สุด คือปริญญาบัตร ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ จำนวนสิ่งพิมพ์ที่กำหนดให้ยืม 3 เล่ม ต่อคนในแต่ละครั้ง นั้นน้อยเกินไป และเมื่อเปรียบเทียบกับปัญหาการยืมระหว่างห้องสมุด พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนิสิตต้องการให้ห้องสมุดปรับปรุงหรือจัดบริการเพิ่มเติมเกี่ยวกับการให้บริการในสถาบันที่ตนศึกษาอยู่และในสถาบันอื่น รวมทั้งเรื่องของการระเบียบการยืมในระดับมาก นอกจากนั้น ในห้องสมุดนิสิตต้องการให้มีบัญชีรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ของแต่ละสถาบันไว้ ส่วนความต้องการในการไปใช้บริการที่สถาบันอื่นนั้น นิสิตต้องการขอยืมสิ่งพิมพ์ในช่วงเวลาราชการได้ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบความต้องการในการให้บริการในห้องสมุดของตนกับการให้บริการสถาบันอื่นพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นวรัตน์ เดชพิมล (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตปริญญาโท สาขาไทยคดีศึกษาที่มีต่อการบริการของศูนย์สารนิเทศอีสานสิรินธร สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคามในปีการศึกษา 2537 พบว่า นิสิตปริญญาโทสาขาไทยคดีศึกษามีความพึงพอใจต่อการบริการของศูนย์สารนิเทศอีสานสิรินธร สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยมหาสารคามโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มี

ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริการ รองลงมาคือ ด้านทรัพยากรสารสนเทศและด้านครุภัณฑ์และสถานที่ตามลำดับ

ประภาวรัตน์ นววิภาพันธ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการใช้ห้องสมุดกลางของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดคณะสัปดาห์ละ 2 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ประกอบการทำรายงาน ภาคนิพนธ์ และส่วนใหญ่เข้าถึงสารนิเทศ 2 วิธี คือ สืบหาจากชั้นหนังสือ และใช้บัตรการยืมยืมการเข้าถึงสารนิเทศด้วยตนเอง นักศึกษาประสบปัญหาไม่มีเวลาไปใช้ห้องสมุดและห้องสมุดไม่มีเทคโนโลยีทันสมัยที่จะช่วยค้นสารนิเทศได้สะดวกรวดเร็ว วัสดุตีพิมพ์ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้และต้องการในระดับมากได้แก่ พจนานุกรม หนังสือคู่มือ บรรณานุกรม สารานุกรม วัสดุไม่ตีพิมพ์ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ แผนที่และแผนที่โปรงใส แต่ต้องการวิธีทัศน์ และฐานข้อมูลซีดีรอมในระดับมาก

ศศิภา เหมทานนท์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการจัดบริการของสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของนิสิตและบุคลากรโดยรวมทุกด้าน เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบทักษะนิสิตและบุคลากรเพศชายและเพศหญิง โดยรวมทุกด้านแตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบทักษะของนิสิตระดับปริญญาตรีโดยรวม นิสิตคณะทันตแพทยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ พบว่ามีทักษะไม่แตกต่างจากเกณฑ์ ส่วนนิสิตระดับปริญญาตรี คณะแพทยศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ พบว่ามีทักษะที่แตกต่างจากเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การศึกษาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริการสิ่งพิมพ์และด้านบริการส่งเสริมการใช้บริการ นิสิตระดับปริญญาตรีคณะมนุษยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ มีทักษะแตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบทักษะของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยรวม นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาภาคปกติ มีทักษะไม่แตกต่างจากเกณฑ์ การพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริการสิ่งพิมพ์และด้านบริการโสตทัศนศึกษา นิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีทักษะแตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษ มีทักษะต่อการบริการบริการวารสาร และด้านบริการส่งเสริมการใช้บริการแตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบทักษะของ ข้าราชการสาย ก โดยรวมทุกด้านแตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบทักษะของข้าราชการสาย ข และ ข้าราชการสาย ค โดยรวมทุกด้านพบว่าไม่แตกต่างจากเกณฑ์ ทักษะของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีสถานภาพต่างกันต่อการจัดบริการของสำนักหอสมุดกลางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยในด้านบริการวารสาร นิสิตคณะพลศึกษา มีทักษะแตกต่างกับนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ นิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีทักษะ ที่แตกต่างกับนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ นิสิตคณะพลศึกษามีทักษะแตกต่าง

กับ นิสิตคณะมนุษยศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ ในด้านการส่งเสริมการใช้บริการ นิสิตคณะพลศึกษามีทัศนะที่แตกต่างกับนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ ส่วนด้านบริการโสตทัศนศึกษาไม่พบว่า นิสิตมีทัศนะแตกต่างกัน บุคลากรที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีทัศนะโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน และ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีสถานภาพต่างกันมีทัศนะ ด้านวารสารและด้านบริการสิ่งพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

ยัง (Young. 1976 : 120-125) ได้ทำการสำรวจงานบริการยืม – คืน ของมหาวิทยาลัยโดยให้ผู้ใช้ประเมินบริการยืม – คืน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการไม่พึงพอใจการจัดชั้นหนังสือ การขาดความมั่นใจของบุคลากรในการให้บริการ และการขาดการสื่อสารที่ดีระหว่างผู้ให้บริการกับผู้บริการ นอกจากนี้ยังเห็นว่า ควรปรับปรุงระยะเวลาที่ให้นักศึกษาและอาจารย์ยืม ควรจัดมุมแสดงหนังสือใหม่ซึ่งอาจจะช่วยให้มีผู้ใช้บริการมากขึ้นและควรมีการสอนการใช้ห้องสมุดเมื่อมีผู้ใช้บริการต้องการ

ไพชล (เฉลิมศักดิ์ ชูปวา. 2534 ; อ้างอิงจาก Peischl. 1979 : 2328-A) ได้ศึกษาความต้องการของผู้ใช้บริการห้องสมุดของ University of Northern Colorado พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาวัสดุสิ่งพิมพ์ของห้องสมุดประกอบการทำงานที่ได้รับมอบหมาย นักศึกษาหญิงเข้าใช้บริการห้องสมุดมากกว่านักศึกษาชาย นักศึกษาระดับชั้นปีที่สูง เข้าใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาวัสดุสิ่งพิมพ์ของห้องสมุด ส่วนบริการที่นักศึกษาใช้บริการมากที่สุด ได้แก่ บริการยืมวัสดุสิ่งพิมพ์และบริการตอบคำถามช่วยค้นคว้า

เบาว์เนอร์ (Bauner.1979 : 6379-A) ได้วิจัยเรื่อง การใช้ห้องสมุดและความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใช้ห้องสมุดที่ มหาวิทยาลัย Southern Illinois – Carbondale พบว่า (1) การใช้วัสดุห้องสมุดภายในห้องสมุดกับการยืม และจำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการศึกษา ภายในห้องสมุดมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (2) การใช้ห้องสมุดกับระดับชั้นปี หรือคณะที่เรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (3) นักศึกษาที่มีผลการเรียนไม่ดี ใช้วัสดุห้องสมุดมากกว่านักศึกษาที่เรียนดี (4) ปัญหาที่สำคัญที่สุดตามความคิดเห็นของนักศึกษา คือ การเพิ่มจำนวนวัสดุในห้องสมุด และปัญหารองลงมาคือ ปัญหาสภาพแวดล้อมของห้องสมุดและบริการของห้องสมุด

เคอร์นาฮานและคนอื่นๆ (Kernaghan and others. 1979 : 214-225) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้บริการห้องสมุดกับความถี่ในการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาแพทย์จากสถาบันทางการแพทย์ 5 แห่ง ในภาคตะวันตกของสหรัฐอเมริกา พบว่าความถี่ในการใช้บริการห้องสมุดจะเพิ่มขึ้นตามปริมาณของหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่างๆ และโสตทัศนวัสดุ ความทันสมัยของทรัพยากรห้องสมุด ความช่วยเหลือของบุคลากรห้องสมุด จำนวนที่นั่งอ่านหนังสือ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ภายในห้องสมุด

อชูร์ (Ashoor. 1979 : 4567-A) ได้วิจัยเรื่องทัศนคติของผู้ใช้ที่มีต่อการใช้
ทรัพยากรและบริการห้องสมุด ในมหาวิทยาลัย 3 แห่งของประเทศซาอุดีอาระเบีย คือ
มหาวิทยาลัย Petroleum and Minerals มหาวิทยาลัย Riyadh มหาวิทยาลัย King Abdul Aziz
พบว่า

1. อาจารย์และนักศึกษาของมหาวิทยาลัย Riyadh มหาวิทยาลัย King Abdul Aziz มีความเห็นว่า ทรัพยากรห้องสมุดกับบริการห้องสมุดไม่เพียงพอที่จะสนองความต้องการ
2. อาจารย์และนักศึกษาของมหาวิทยาลัย Riyadh มหาวิทยาลัย King Abdul Aziz คิดว่าห้องสมุดต้องประสบปัญหาหลายอย่าง ซึ่งมีแนวโน้มที่จะทำให้ผู้ใช้บริการไม่พอใจใน
ทรัพยากรห้องสมุดและการบริการ ปัญหาต่างๆ เหล่านี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขาดประสิทธิภาพ
ของงานเทคนิค งานบริการผู้อ่าน และการประชาสัมพันธ์
3. ทัศนคติของอาจารย์ต่อความเพียงพอของทรัพยากรห้องสมุดและบริการ ตลอดจน
ระดับการมีส่วนร่วมในการสร้างทรัพยากร และการใช้ทรัพยากรห้องสมุดนั้นเกี่ยวข้องกับตัวแปร
กล่าวโดยสรุป หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏวราชนครินทร์มีการจัดการให้บริการของห้อง
สมุดอย่างหลากหลาย เพื่อที่จะสามารถตอบสนองตามความต้องการของผู้ใช้บริการ ห้องสมุด
จัดได้ว่าเป็นแหล่งรวบรวม และสะสมความรู้ขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นสถานที่ที่สามารถให้ความรู้ และ
เป็นแหล่งค้นคว้าแก่ อาจารย์ นิสิต นักศึกษา บุคลากร และผู้ใช้บริการทั่วไป จะเห็นได้ว่า
ห้องสมุดมีความสำคัญและประโยชน์อย่างมากมาย นอกจากนี้การบริการของห้องสมุดจัดได้ว่า
เป็นหัวใจสำคัญของงานห้องสมุด ดังนั้นจึงควรจัดการบริการให้มีประสิทธิภาพ และตอบสนอง
ความต้องการของผู้ใช้บริการให้ได้มากที่สุด เนื่องจากห้องสมุดเป็นสถานที่ที่สำคัญในการศึกษา
ค้นคว้าหาความรู้ของอาจารย์ นิสิตนักศึกษา บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนบุคคล
ภายนอกที่เข้ามาใช้บริการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนรินทร์ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
- 5 .สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยนี้ คือ นักศึกษาสถาบันราชภัฏราชชนรินทร์ระดับปริญญาตรี ภาคปกติและนักศึกษา กศ.พท.ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2545 จำนวนทั้งสิ้น 4,458 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาภาคปกติสถาบันราชภัฏราชชนรินทร์ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 และนักศึกษา กศ.พท.ได้มาโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจิจและมอร์แกน (Krejcie and Morgan.1970 : 607-609) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 382คน จากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการเทียบสัดส่วนจำแนกตามคณะวิชา และ ชั้นปีที่ศึกษา ของนักศึกษา ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะวิชา และชั้นปีที่ศึกษา

สถาน ภาพ	ชั้นปี	ครุศาสตร์		มนุษยศาสตร์ และสังคม ศาสตร์		วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี		วิทยาการจัดการ		เทคโนโลยีอุตสาหกรรม		รวม	
		ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
ปกติ	1	281	25	332	27	296	24	157	13	36	6	1,102	95
	2	378	30	195	16	160	13	120	10	35	6	888	75
	3	167	13	138	11	117	10	409	33	21	5	852	72
	4	320	26	169	14	135	11	359	29	34	6	1,017	86
กศ. พท.		119	10	75	8	-	-	48	7	357	29	599	54
รวม		1,265	104	909	76	708	58	1,093	92	483	52	4,458	382

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏวราชนครินทร์ ซึ่งผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริการของห้องสมุด

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีการของไลเคิร์ท (Likert)

3. สร้างข้อคำถามของแบบสอบถามจากข้อมูลในข้อ 1 และ 2 ให้ครอบคลุมเนื้อหาซึ่งลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏวราชนครินทร์จำนวน 60 ข้อ ผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของข้อคำถามไว้ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง เหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เหมาะสมในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง เหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เหมาะสมในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50-3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50-2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว (ภาคผนวก ก) เสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมปริณิญาณิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้

5. ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน (ภาคผนวก ข) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและนำมาแก้ไขปรับปรุง

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยการทดสอบค่า t-test คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปไว้ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้ข้อคำถามทั้งสิ้น 53 ข้อ (ภาคผนวก ค)

7. นำแบบสอบถามที่ได้ทดลองแล้วมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.95 แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอลหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำแบบสอบถามไปขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3. เมื่อผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามแล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ในด้าน การบริการสารสนเทศ การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ การบริการอินเทอร์เน็ต การบริการ

ถ่ายเอกสาร และการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ วิเคราะห์โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนรินทร์ตามความแตกต่างกันในด้านเพศ และสถานภาพ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่า t-test (t-test for independent sample) ชั้นปีที่ศึกษา คณะวิชา และอัตราการใช้ห้องสมุด วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) กรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

4. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนรินทร์กับเกณฑ์ที่กำหนด คือ ค่าเฉลี่ย 3.00 โดยทดสอบค่า t-test (t-test for one sample)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

2.1 การวิเคราะห์โดยหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ t-test

2.2 การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 167)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างหนึ่งกลุ่ม โดยการทดสอบค่า t-test (t-test for independent sample)

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 113) และในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของ Scheffe'

3.3 ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างกับเกณฑ์ที่กำหนดที่ตั้งไว้ คือ 3.00 ทดสอบโดยการทดสอบค่า t-test (t-test for one sample)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	สถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t – distribution
F	แทน	สถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F – distribution
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความอิสระ (Degrees of Freedom)
MS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
p	แทน	ความน่าจะเป็นที่สถิติใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละด้าน โดยการค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา สถานภาพ คณะวิชา และอัตราการใช้หอสมุด โดยการทดสอบค่าที่ (t – test) ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe' s Multiple Rang Test)

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏวราชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้าน กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 3.00 โดยการทดสอบค่าที (t – test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	191	50.00
1.2 หญิง	191	50.00
รวม	382	100.00
2. ชั้นปี		
2.1 ชั้นปีที่ 1	95	29.00
2.2 ชั้นปีที่ 2	75	22.90
2.3 ชั้นปีที่ 3	72	22.00
2.4 ชั้นปีที่ 4	86	26.10
รวม	328	100.00
3. สถานภาพ		
3.1 ปกติ	328	85.90
3.2 กศ.พท.	54	14.10
รวม	382	100.00
4. คณะวิชา		
4.1 คณะครุศาสตร์	104	27.20
4.2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	76	19.90
4.3 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	58	15.20
4.4 คณะวิทยาการจัดการ	92	24.10
4.5 คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	52	13.60
รวม	382	100.00
5. อัตราการใช้หอสมุด		
5.1 1-5 ชม./ สัปดาห์	282	73.80
5.2 6-10 ชม./ สัปดาห์	82	21.50
5.3 11 ชม./ สัปดาห์ขึ้นไป	18	4.70
รวม	382	100.00

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ 6 ด้าน คือ การบริการสารนิเทศ การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ การบริการอินเทอร์เน็ต การบริการถ่ายเอกสาร และการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 3-14

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละด้าน

การบริการของหอสมุดกลาง	n= 382		ระดับความเหมาะสม
	$\bar{X}$	SD	
การบริการสารนิเทศ	3.16	0.58	ปานกลาง
การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง	3.28	0.52	ปานกลาง
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.02	0.60	ปานกลาง
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.00	0.63	ปานกลาง
การบริการถ่ายเอกสาร	3.06	0.56	ปานกลาง
การบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ	3.01	0.62	ปานกลาง
รวม	3.09	0.48	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้าน ว่างมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ด้านการบริการสารสนเทศ โดยรวมและเป็นรายข้อ

ข้อ	การบริการของหอสมุดกลาง ด้านการบริการสารสนเทศ	n=382		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	SD	
1	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการยืม-คืนหนังสือ	3.66	0.78	มาก
2	ระยะเวลาที่ให้นักศึกษายืมหนังสือ	3.27	0.83	ปานกลาง
3	จำนวนหนังสือสำหรับการศึกษาค้นคว้าในสาขาต่างๆ ที่หอสมุดมีให้บริการ	3.19	0.93	ปานกลาง
4	จำนวนปฏิญานิพนธ์และ/หรือผลงานวิจัยที่หอสมุดมีให้บริการ สำหรับนักศึกษาค้นคว้า	3.08	0.86	ปานกลาง
5	ความทันสมัยของหนังสือที่หอสมุดมีให้บริการ	3.09	0.92	ปานกลาง
6	การจัดเรียงและแยกประเภทหนังสือเพื่อความสะดวกในการค้นหา	3.31	0.89	ปานกลาง
7	จำนวนเจ้าหน้าที่ประจำเคาน์เตอร์สำหรับบริการยืม-คืน	3.23	0.89	ปานกลาง
8	อัตราค่าของเจ้าหน้าที่ประจำเคาน์เตอร์บริการ ยืม-คืน	2.89	1.08	ปานกลาง
9	การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าภายในหอสมุดของเจ้าหน้าที่	2.76	1.01	ปานกลาง
	รวม	3.16	0.58	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ด้านการบริการสารสนเทศโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เกือบทุกข้อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นข้อ 1 ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการยืม-คืน หนังสือ ที่นักศึกษามีความคิดเห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง โดยรวมและเป็นรายข้อ

ข้อ	การบริการของหอสมุดกลาง ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง	n=382		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	SD	
1	การจัดเรียงและแยกประเภท วารสาร ภายในหอสมุด	3.34	0.75	ปานกลาง
2	ความตรงเวลาของการวางวารสาร ฉบับใหม่ออกให้บริการ	3.27	0.84	ปานกลาง
3	จำนวนวารสารวิชาการภาษาไทย	3.36	0.78	ปานกลาง
4	การบริการวารสาร หนังสือพิมพ์ และ สิ่งพิมพ์ต่อเนื่องทั้งภาษาไทย และ ภาษาต่างประเทศฉบับย้อนหลัง	3.37	0.84	ปานกลาง
5	จำนวนและประเภทของหนังสือพิมพ์ ภาษาไทยที่หอสมุดมีให้บริการ	3.44	0.81	ปานกลาง
6	จำนวนและประเภทของหนังสือพิมพ์ ต่างประเทศที่หอสมุดมีให้บริการ	3.18	0.84	ปานกลาง
7	การจัดสถานที่สำหรับการอ่านวารสาร หนังสือพิมพ์ภายในหอสมุด	3.29	0.86	ปานกลาง
8	การให้บริการคำแนะนำการค้นหาล้าง พิมพ์ต่อเนื่องภายในหอสมุด	2.99	0.88	ปานกลาง
	รวม	3.28	0.52	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับปานกลางเช่นกัน

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ โดยรวมและเป็นรายข้อ

ข้อ	การบริการของหอสมุดกลาง ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	n=382		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	SD	
1	การจัดห้องวีดิทัศน์เพื่อให้บริการโสตทัศนวัสดุแก่นักศึกษา	2.99	0.92	ปานกลาง
2	จำนวนวัสดุอุปกรณ์กับจำนวนนักศึกษาที่มาใช้บริการภายในห้องวีดิทัศน์	2.99	0.93	ปานกลาง
3	สภาพของโสตทัศนวัสดุที่มีไว้บริการ เช่น เทป ซีดี ฯลฯ	3.01	0.88	ปานกลาง
4	ระเบียบของการให้บริการห้องวีดิทัศน์แก่นักศึกษา	3.15	0.84	ปานกลาง
5	ความพอเพียงของจำนวนชุดศึกษาเทปเสียงรายบุคคลที่หอสมุดมีไว้บริการกับจำนวนนักศึกษา	3.04	0.86	ปานกลาง
6	ความพอเพียงของจำนวนชุดศึกษาคอมพิวเตอร์รายบุคคลที่หอสมุดมีไว้บริการกับจำนวนนักศึกษา	3.03	0.79	ปานกลาง
7	ความพอเพียงของจำนวนชุดศึกษาเทปวีดิทัศน์รายบุคคลที่หอสมุดมีไว้บริการกับจำนวนนักศึกษา	3.02	0.78	ปานกลาง
8	จำนวนเจ้าหน้าที่ประจำห้องวีดิทัศน์	2.95	0.83	ปานกลาง
9	อัตราค่าของเจ้าหน้าที่ประจำห้องวีดิทัศน์	2.99	0.96	ปานกลาง
	รวม	3.02	0.60	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ตโดยรวมและเป็นรายข้อ

ข้อ	การบริการของหอสมุดกลาง ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต	n=382		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	SD	
1	การจัดบริเวณห้องอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นข้อมูลสำหรับนักศึกษา	3.23	0.95	ปานกลาง
2	กฎระเบียบในการเข้าใช้บริการอินเทอร์เน็ตภายในหอสมุดสำหรับนักศึกษา	3.32	0.77	ปานกลาง
3	จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่หอสมุดมีไว้บริการนักศึกษาในการสืบค้นข้อมูล	2.90	0.97	ปานกลาง
4	จำนวนหนังสือคู่มือการใช้อินเทอร์เน็ตประจำเครื่องคอมพิวเตอร์	2.76	0.94	ปานกลาง
5	ความหลากหลายของฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้น	3.23	0.92	ปานกลาง
6	ระยะเวลาในการติดต่อเข้าเครือข่าย	3.02	0.85	ปานกลาง
7	ระยะเวลาที่ให้บริการต่อนักศึกษาหนึ่งคนในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้น	3.11	0.95	ปานกลาง
8	จำนวนของเจ้าหน้าที่ประจำห้องอินเทอร์เน็ต	2.85	0.93	ปานกลาง
9	การให้คำปรึกษาของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต	2.65	1.01	ปานกลาง
	รวม	3.00	0.63	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ตโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการถ่ายเอกสาร โดยรวมและเป็นรายข้อ

ข้อ	การบริการของหอสมุดกลาง ด้านการบริการถ่ายเอกสาร	n=382		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	SD	
1	ระยะเวลาที่หอสมุดให้บริการถ่ายเอกสาร	3.19	0.89	ปานกลาง
2	สถานที่ที่หอสมุดจัดไว้ให้บริการถ่ายเอกสาร	3.00	0.95	ปานกลาง
3	การจัดระบบการให้บริการถ่ายเอกสารแก่นักศึกษา เช่น การจัดให้มีลำดับก่อน-หลังของผู้ใช้บริการ	3.29	0.90	ปานกลาง
4	ความรวดเร็วของการให้บริการถ่ายเอกสาร	2.96	0.98	ปานกลาง
5	จำนวนเครื่องถ่ายเอกสารที่จัดไว้สำหรับการบริการภายในหอสมุด	2.72	1.08	ปานกลาง
6	คุณภาพของกระดาษที่นำมาใช้ในการถ่ายเอกสาร	3.59	0.73	มาก
7	สภาพของเครื่องถ่ายเอกสาร	3.13	0.76	ปานกลาง
8	จำนวนของผู้ให้บริการที่ให้บริการถ่ายเอกสาร	3.09	1.01	ปานกลาง
9	อัตราค่าบริการของผู้ให้บริการถ่ายเอกสาร	2.97	0.92	ปานกลาง
10	มีบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การเข้าเล่ม ทำปก	2.75	1.01	ปานกลาง
รวม		3.06	0.56	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ในด้านการบริการถ่ายเอกสารโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เกือบทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อ 6 คุณภาพของกระดาษที่นำมาใช้ในการถ่ายเอกสาร ที่นักศึกษามีความคิดเห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารสนเทศ โดยรวมและเป็นรายข้อ

ข้อ	การบริการของหอสมุดกลาง ด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารสนเทศ	n=382		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	SD	
1	ลักษณะการออกแบบคำสั่งที่ใช้ในขั้นตอนสืบค้นข้อมูล	3.25	0.78	ปานกลาง
2	จำนวนคอมพิวเตอร์ที่หอสมุดจัดไว้บริการสำหรับการพิมพ์งานของนักศึกษา	2.94	1.00	ปานกลาง
3	สภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่หอสมุดจัดไว้บริการสำหรับการพิมพ์งานของนักศึกษา	2.91	0.98	ปานกลาง
4	จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีไว้บริการสำหรับนักศึกษาเพื่อการสืบค้นฐานข้อมูลต่างๆ	3.01	0.96	ปานกลาง
5	ความทันสมัยของข้อมูลที่มีอยู่ในฐานข้อมูลต่างๆ	3.33	0.82	ปานกลาง
6	บริเวณที่จัดบริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นฐานข้อมูล	3.09	0.81	ปานกลาง
7	จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการและให้คำแนะนำแก่นักศึกษาในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์	2.86	0.88	ปานกลาง
8	การให้คำแนะนำ/ปรึกษาของเจ้าหน้าที่ในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อ สารสนเทศ	2.77	0.94	ปานกลาง
	รวม	3.01	0.62	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารสนเทศโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

การบริการของหอสมุดกลาง	เพศชาย n=191		เพศหญิง n=191	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
การบริการสารนิเทศ	3.19	0.57	3.13	0.58
การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง	3.31	0.49	3.24	0.55
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	2.99	0.55	3.04	0.63
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.01	0.57	3.00	0.68
การบริการถ่ายเอกสาร	3.05	0.51	3.08	0.61
การบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ	3.01	0.60	3.02	0.64
รวม	3.09	0.45	3.08	0.51

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

การบริการของหอสมุดกลาง	ชั้นปีที่ 1 n = 95		ชั้นปีที่ 2 n = 75		ชั้นปีที่ 3 n = 72		ชั้นปีที่ 4 n = 86	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
การบริการสารนิเทศ	3.21	0.56	3.24	0.49	2.99	0.63	3.14	0.61
การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง	3.26	0.51	3.43	0.43	3.13	0.63	3.30	0.48
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.01	0.60	3.14	0.58	2.92	0.57	3.03	0.60
การบริการอินเทอร์เน็ต	2.92	0.67	3.11	0.61	2.93	0.64	3.06	0.64
การบริการถ่ายเอกสาร	3.11	0.55	3.09	0.56	3.01	0.65	3.06	0.49
การบริการคอมพิวเตอร์เพื่อ สารนิเทศ	3.01	0.69	3.10	0.68	2.92	0.61	2.99	0.55
รวม	3.09	0.49	3.19	0.45	2.99	0.53	3.09	0.46

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาทุกชั้นปี มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามสถานภาพ

การบริการหอสมุดกลาง	สถานภาพ			
	ภาคปกติ n=328		กศ.นท. n=54	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
การบริการสารนิเทศ	3.15	0.58	3.24	0.53
การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง	3.28	0.52	3.24	0.52
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.03	0.59	2.93	0.62
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.00	0.64	3.00	0.51
การบริการถ่ายเอกสาร	3.07	0.56	3.03	0.55
การบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ	3.00	0.64	3.08	0.52
รวม	3.09	0.48	3.09	0.44

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏ
ราชบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามคณะวิชา

การบริการของหอสมุดกลาง	ครูศาสตร์		มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		วิทยาการจัดการ		เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	
	n = 104		n = 76		n = 58		n = 92		n = 52	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
การบริการสารนิเทศ	3.17	0.64	3.06	0.54	2.94	0.48	3.28	0.54	3.33	0.55
การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง	3.30	0.52	3.16	0.49	3.12	0.50	3.37	0.49	3.40	0.57
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.05	0.63	2.79	0.51	2.91	0.49	3.12	0.57	3.20	0.66
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.09	0.66	2.81	0.59	2.75	0.50	3.14	0.62	3.16	0.61
การบริการถ่ายเอกสาร	3.07	0.61	2.95	0.51	2.87	0.45	3.20	0.53	3.21	0.60
การบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ	3.03	0.65	2.80	0.61	2.83	0.61	3.16	0.58	3.25	0.50
รวม	3.12	0.52	2.93	0.41	2.90	0.38	3.21	0.46	3.25	0.48

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในคณะวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชบุรีโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามอัตราการใช้หอสมุด

การบริการของหอสมุดกลาง	1-5 ช.ม./สัปดาห์ n = 282		6-10 ช.ม./สัปดาห์ n = 82		11 ช.ม./สัปดาห์ ขึ้นไป n = 18	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
การบริการสารนิเทศ	3.14	0.56	3.27	0.58	3.03	0.76
การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง	3.23	0.52	3.39	0.48	3.43	0.59
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	2.98	0.59	3.16	0.57	2.92	0.64
การบริการอินเทอร์เน็ต	2.96	0.59	3.13	0.69	3.05	0.76
การบริการถ่ายเอกสาร	3.04	0.55	3.15	0.57	3.08	0.68
การบริการคอมพิวเตอร์เพื่อ สารนิเทศ	2.98	0.61	3.17	0.61	2.81	0.71
รวม	3.05	0.47	3.21	0.48	3.05	0.55

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอัตราการใช้หอสมุดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง
สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ สถานภาพ ชั้นปีที่ศึกษา
คณะวิชา และอัตราการใช้หอสมุด ดังแสดงในตาราง 15-28

ตาราง 15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบัน
ราชภัฏราชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

การบริการของหอสมุดกลาง	เพศชาย n=191		เพศหญิง n=191		t	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
การบริการสารนิเทศ	3.19	0.57	3.13	0.58	0.941	0.347
การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง	3.31	0.49	3.24	0.55	1.310	0.191
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	2.99	0.55	3.04	0.63	-0.790	0.430
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.01	0.57	3.00	0.68	0.162	0.872
การบริการถ่ายเอกสาร	3.05	0.51	3.08	0.61	-0.654	0.514
การบริการคอมพิวเตอร์เพื่อ สารนิเทศ	3.01	0.60	3.02	0.64	-0.174	0.862
รวม	3.09	0.45	3.08	0.51	0.098	0.922

จากตาราง 15 แสดงว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ของสถาบันราชภัฏ
ราชนครินทร์ มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์
โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

การบริการของ หอสมุดกลาง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
การบริการสารนิเทศ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.845	0.948	2.805	0.040
	ภายในกลุ่ม	324	109.558	0.338		
	รวม	327	112.403			
การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม	3	3.374	1.125	4.222	0.006
	ภายในกลุ่ม	324	86.311	0.266		
	รวม	327	89.686			
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.762	0.587	1.688	0.169
	ภายในกลุ่ม	324	112.774	0.348		
	รวม	327	114.537			
การบริการอินเทอร์เน็ต	ระหว่างกลุ่ม	3	2.147	0.716	1.708	0.165
	ภายในกลุ่ม	324	135.778	0.419		
	รวม	327	137.925			
การบริการถ่ายเอกสาร	ระหว่างกลุ่ม	3	0.474	0.158	0.492	0.688
	ภายในกลุ่ม	324	103.891	0.321		
	รวม	327	104.365			
การบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.218	0.406	0.988	0.399
	ภายในกลุ่ม	324	133.103	0.417		
	รวม	327	134.321			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.461	0.487	2.064	0.105
	ภายในกลุ่ม	324	76.435	0.236		
	รวม	327	77.896			

จากตาราง 16 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านการบริการสารนิเทศและด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ในด้านบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ดังแสดงในตาราง 17 ส่วนการบริการสารนิเทศไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ อาจเนื่องมาจากระดับความแตกต่างไม่ถึงนัยสำคัญ

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ
หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง จำแนกตาม
ชั้นปีที่ศึกษาเป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา		ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
	$\bar{X}$	3.26	3.43	3.13	3.30
ชั้นปีที่ 1	3.26				
ชั้นปีที่ 2	3.43			*	
ชั้นปีที่ 3	3.13				
ชั้นปีที่ 4	3.30				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นต่อการบริการ
ของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องแตกต่างกับ
นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 18 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามสถานภาพ

การบริการของหอสมุดกลาง	ภาคปกติ n = 328		กศ.พท. n = 54		t	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
การบริการสารนิเทศ	3.15	0.58	3.24	0.53	-1.109	0.268
การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง	3.28	0.52	3.24	0.52	0.506	0.613
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.03	0.59	2.93	0.62	1.071	0.285
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.00	0.64	3.00	0.51	0.006	0.995
การบริการถ่ายเอกสาร	3.07	0.56	3.03	0.55	0.451	0.652
การบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ	3.00	0.64	3.08	0.52	-0.840	0.401
รวม	3.09	0.48	3.09	0.44	0.018	0.986

จากตาราง 18 แสดงว่า นักศึกษาภาคปกติและนักศึกษา กศ.พท. มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 19 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบัน
ราชภัฏราชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามคณะวิชา

การบริการของ หอ สมุดกลาง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
การบริการสารนิเทศ	ระหว่างกลุ่ม	4	6.522	1.631	5.051	0.001
	ภายในกลุ่ม	377	121.694	0.323		
	รวม	381	128.216			
การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม	4	4.040	1.010	3.803	0.005
	ภายในกลุ่ม	377	100.107	0.266		
	รวม	381	104.146			
การบริการ สื่อโสตทัศนวัสดุ	ระหว่างกลุ่ม	4	7.311	1.828	5.348	0.000
	ภายในกลุ่ม	377	128.466	0.341		
	รวม	381	135.777			
การบริการอินเทอร์เน็ต	ระหว่างกลุ่ม	4	10.324	2.581	6.858	0.000
	ภายในกลุ่ม	377	141.893	0.376		
	รวม	381	152.218			
การบริการ ถ่ายเอกสาร	ระหว่างกลุ่ม	4	5.829	1.457	4.775	0.001
	ภายในกลุ่ม	377	115.047	0.305		
	รวม	381	120.875			
การบริการ คอมพิวเตอร์เพื่อสาร นิเทศ	ระหว่างกลุ่ม	4	10.579	2.645	7.193	0.000
	ภายในกลุ่ม	377	138.607	0.368		
	รวม	381	149.186			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4	6.886	1.723	7.982	0.000
	ภายในกลุ่ม	377	81.385	0.216		
	รวม	381	88.277			

จากตาราง 19 แสดงว่า นักศึกษาสถาบันราชภัฏราชนครินทร์ที่ศึกษาในคณะวิชาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ในด้านการบริการสารนิเทศ การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ การบริการอินเทอร์เน็ต การบริการถ่ายเอกสาร และการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ โดยรวมและในแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') ซึ่งพบความแตกต่างเป็นรายคู่เกือบทุกด้าน ดังแสดงในตาราง 20 - 25 ยกเว้นด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องที่ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 20 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ
หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนรินทร์ โดยรวม จำแนกตามคณะวิชาเป็นรายคู่

คณะวิชา		ครุ ศาสตร์	มนุษยศาสตร์ และสังคม ศาสตร์	วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	วิทยาการ จัดการ	เทคโนโลยี อุตสาหกรรม
	$\bar{X}$	3.12	2.93	2.90	3.21	3.25
ครุศาสตร์	3.12					
มนุษยศาสตร์	2.93					
และ						
สังคมศาสตร์						
วิทยาศาสตร์	2.90					
และเทคโนโลยี						
วิทยาการ	3.21		*	*		
จัดการ						
เทคโนโลยี	3.25		*	*		
อุตสาหกรรม						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความ
คิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนรินทร์โดยรวมแตกต่างกับ
นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม นักศึกษาที่ศึกษาใน
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความคิดเห็นต่อการจัดบริการของหอสมุดกลางโดยรวม
แตกต่างกับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ส่วนคู่อื่นๆ
ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 21 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ
หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนรินทร์ ด้านการบริการสารสนเทศ จำแนกตามคณะวิชา
เป็นรายคู่

คณะวิชา		ครุ ศาสตร์	มนุษยศาสตร์ และสังคม ศาสตร์	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	วิทยาการ จัดการ	เทคโนโลยี อุตสาหกรรม
	$\bar{X}$	3.17	3.06	2.94	3.28	3.33
ครุศาสตร์	3.17					
มนุษยศาสตร์ และสังคม ศาสตร์	3.06					
วิทยาศาสตร์	2.94					
และ เทคโนโลยี						
วิทยาการ จัดการ	3.28			*		
เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	3.33			*		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความ
คิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนรินทร์ด้านการบริการสารสนเทศ
แตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ส่วนคู่
อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 22 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ
หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการสื่อสารสนเทศวัสดุ จำแนกตาม
คณะวิชาเป็นรายคู่

คณะวิชา		ครุ ศาสตร์	มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	วิทยาการ จัดการ	เทคโนโลยี อุตสาหกรรม
	$\bar{X}$	3.05	2.79	2.91	3.12	3.20
ครุศาสตร์	3.05					
มนุษยศาสตร์ และสังคม ศาสตร์	2.79					
วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	2.91					
วิทยาการ จัดการ	3.12		*			
เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	3.20		*			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความ
คิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการ
สื่อสารสนเทศวัสดุแตกต่างกับ นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยี
อุตสาหกรรม ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 23 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ
หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต จำแนกตาม
คณะวิชาเป็นรายคู่

คณะวิชา		ครุ ศาสตร์	มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	วิทยาการ จัดการ	เทคโนโลยี อุตสาหกรรม
	$\bar{X}$	3.09	2.81	2.75	3.14	3.16
ครุศาสตร์	3.09			*		
มนุษยศาสตร์ และสังคม ศาสตร์	2.81					
วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	2.75					
วิทยาการ จัดการ	3.14		*	*		
เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	3.16		*	*		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มี
ความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการ
อินเทอร์เน็ตแตกต่างกับ นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยี
อุตสาหกรรม นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความคิดเห็นต่อการ
จัดบริการของหอสมุดกลางด้านการบริการอินเทอร์เน็ต แตกต่างกับนักศึกษาคณะครุศาสตร์
คณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 24 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ
หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการถ่ายเอกสาร จำแนกตาม
คณะวิชาเป็นรายคู่

คณะวิชา		ครุ ศาสตร์	มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	วิทยาการ จัดการ	เทคโนโลยี อุตสาหกรรม
	$\bar{X}$	3.07	2.95	2.87	3.20	3.21
ครุศาสตร์	3.07					
มนุษยศาสตร์ และสังคม ศาสตร์	2.95					
วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	2.87					
วิทยาการ จัดการ	3.20					
เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	3.21					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความ
คิดเห็นต่อการจัดบริการของหอสมุดกลางด้านการบริการถ่ายเอกสาร แตกต่างกับนักศึกษา
คณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 25 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ
หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารสนเทศ
จำแนกตามคณะวิชาเป็นรายคู่

คณะวิชา		ครุ ศาสตร์	มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	วิทยาการ จัดการ	เทคโนโลยี อุตสาหกรรม
	$\bar{X}$	3.03	2.80	2.83	3.16	3.25
ครุศาสตร์	3.03					
มนุษยศาสตร์ และสังคม ศาสตร์	2.80					
วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	2.83					
วิทยาการ จัดการ	3.16		*	*		
เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	3.25		*	*		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารสนเทศ แตกต่างกับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลางในด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารสนเทศ แตกต่างกับ นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 26 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามอัตราการใช้ห้องสมุด

การบริการของ หอสมุดกลาง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
การบริการสารนิเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.524	0.762	2.280	0.104
	ภายในกลุ่ม	379	126.691	0.334		
	รวม	381	128.216			
การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.936	0.968	3.589	0.029
	ภายในกลุ่ม	379	102.211	0.270		
	รวม	381	104.146			
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.416	1.204	3.432	0.033
	ภายในกลุ่ม	379	133.361	0.352		
	รวม	381	135.777			
การบริการอินเทอร์เน็ต	ระหว่างกลุ่ม	2	1.805	0.903	2.274	0.104
	ภายในกลุ่ม	379	150.413	0.397		
	รวม	381	152.218			
การบริการถ่ายเอกสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.773	0.387	1.220	0.296
	ภายในกลุ่ม	379	120.102	0.317		
	รวม	381	120.875			
การบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.918	1.459	3.781	0.024
	ภายในกลุ่ม	379	146.268	0.386		
	รวม	381	149.186			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.556	0.778	3.400	0.034
	ภายในกลุ่ม	379	86.721	0.229		
	รวม	381	88.277			

จากตาราง 26 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอัตราการใช้หอสมุดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมและในด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง และด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างโดยรวมและด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงในตาราง 27 – 28 ส่วนด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง และการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศไม่พบความแตกต่าง อาจเนื่องมาจากระดับความแตกต่างไม่ถึงนัยสำคัญ

ตาราง 27 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ
หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยรวม จำแนกตามอัตราการใช้หอสมุด
เป็นรายคู่

อัตราการใช้หอสมุด		1 -5 ข.ม./สัปดาห์	6-10 ข.ม./ สัปดาห์	11 ข.ม./สัปดาห์ ขึ้นไป
	$\bar{X}$	3.05	3.21	3.05
1-5 ข.ม./สัปดาห์	3.05			
6-10 ข.ม./สัปดาห์	3.21	*		
11 ข.ม./สัปดาห์ขึ้นไป	3.05			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 แสดงว่านักศึกษาที่มีอัตราการใช้หอสมุด 1-5 ข.ม. / สัปดาห์ มีความ
คิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง โดยรวม แตกต่างกับนักศึกษาที่มีอัตราการใช้หอสมุด
6-10 ข.ม./ สัปดาห์ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 28 การทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ
หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ จำแนกตาม
อัตราการใช้หอสมุดเป็นรายคู่

อัตราการใช้หอสมุด		1-5 ข.ม./สัปดาห์	6-10 ข.ม./ สัปดาห์	11 ข.ม./สัปดาห์ ขึ้นไป
	$\bar{X}$	2.98	3.16	2.92
1-5 ข.ม./สัปดาห์	2.98			
6-10 ข.ม./สัปดาห์	3.16	*		
11 ข.ม./สัปดาห์ขึ้นไป	2.92			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 แสดงว่านักศึกษาที่มีอัตราการใช้หอสมุด 1-5 ข.ม. / สัปดาห์ มีความ
คิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง ในด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ แตกต่างกับนักศึกษา
ที่มีอัตราการใช้หอสมุด 6-10 ข.ม./ สัปดาห์ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาโดยรวมและในแต่ละด้าน กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 3.00 โดยการทดสอบค่าที (t-test) ดังแสดงในตาราง 29

ตาราง 29 เปรียบเทียบการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาโดยรวมและในแต่ละด้าน กับเกณฑ์ที่กำหนด

การบริการของหอสมุดกลาง	n = 382	เกณฑ์	t
	$\bar{X}$		
การบริการสารนิเทศ	3.16	3.00	5.586*
การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง	3.28	3.00	10.508*
การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ	3.01	3.00	0.629
การบริการอินเทอร์เน็ต	3.00	3.00	0.270
การบริการถ่ายเอกสาร	3.06	3.00	2.398*
การบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ	3.01	3.00	0.603
รวม	3.09	3.00	3.706*

* $p < .05$

จากตาราง 29 แสดงว่า การบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริการสารนิเทศ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง และด้านการบริการถ่ายเอกสาร มีความเหมาะสมในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต และด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ มีความเหมาะสมในระดับไม่สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การศึกษานี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ในด้านการบริการสารสนเทศ การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ การบริการอินเทอร์เน็ต การบริการถ่ายเอกสาร และการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารสนเทศ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ ชั้นปีที่ศึกษา สถานภาพ คณะวิชา และอัตราการใช้หอสมุด และ 3) เปรียบเทียบการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาโดยรวมและในแต่ละด้านกับเกณฑ์ที่กำหนด

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาปริญญาตรีภาคปกติ ชั้นปีที่ 1 – ชั้นปีที่ 4 และนักศึกษา กศ.พท.ของคณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ของสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2545 รวมทั้งสิ้น 382 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ 6 ด้าน คือ การบริการสารสนเทศ การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ การบริการอินเทอร์เน็ต การบริการถ่ายเอกสาร และการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารสนเทศ จำนวน 53 ข้อ แบบสอบถามชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละด้าน โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ และ สถานภาพ โดยการใช้ทดสอบค่าที (t- test) และเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ จำแนกตาม ชั้นปีที่ศึกษา คณะวิชา และอัตราการใช้หอสมุด โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบ

ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe' method)

3. เปรียบเทียบการบริการของหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชนครินทร์ตามความคิดเห็นของนักศึกษาโดยรวมและในแต่ละด้านกับเกณฑ์ 3.00 โดยการทดสอบค่าที (t -test)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละด้าน คือ การบริการสารนิเทศ การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ การบริการอินเทอร์เน็ต การบริการถ่ายเอกสาร และการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา สถานภาพ คณะวิชา และอัตราการใช้หอสมุด ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์โดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

3. นักศึกษาภาคปกติที่ศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ในด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

4. นักศึกษาภาคปกติและนักศึกษา กศ.พท.มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

5. นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิชาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิทยาการจัดการและคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ในด้านการบริการสารนิเทศ ด้านการบริการถ่ายเอกสาร และด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ในด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต และด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมี

ความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ในด้านการบริการอินเทอร์เน็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. นักศึกษาที่มีอัตราการใช้หอสมุดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่านักศึกษาที่มีอัตราการใช้หอสมุด 1 - 5 ช.ม./ สัปดาห์ มีความคิดเห็นแตกต่างกับนักศึกษามีอัตราการใช้หอสมุด 6 - 10 ช.ม./ สัปดาห์ ในด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. การบริการของหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการบริการสารนิเทศ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องและด้านการบริการถ่ายเอกสาร มีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต และด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ มีความเหมาะสมไม่สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้าน พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยขอเสนอ การอภิปรายผลการวิจัยเป็นรายด้านดังนี้

1.1 ด้านการบริการสารนิเทศ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการสารนิเทศว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ จำนวนหนังสือ วิทยุทัศน์พันธ์ต่างๆ ยังไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งทางหอสมุดควรจัดหาเพิ่มเติม ส่วนความทันสมัยของหนังสือที่หอสมุดจัดหาไว้นั้น ยังไม่ตรงตามต้องการของนักศึกษาและไม่ทันสมัยเท่าที่ควร การจัดเรียงและแยกประเภทหนังสือยังไม่เป็นระบบทำให้ยากต่อการค้นคว้า ซึ่งผ่องพรรณ แยมแซไซ (2536 : 7) ให้ความเห็นว่า การศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น ห้องสมุดเป็นแหล่งข้อมูลที่จะบริการผู้เรียนให้แสวงหาความรู้ และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจาก ตำรา เอกสารต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ดังนั้น ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจึงควรต้องมีหน้าที่ จัดหาหนังสือต่างๆ มาสนองต่อความต้องการของอาจารย์ และนักศึกษาทุกระดับที่มีการเปิดสอน จัดเก็บทรัพยากรสารนิเทศที่มีอยู่อย่างมีระเบียบแบบแผน เช่นเดียวกับ สุพัตรา สินชัยสุข (2532 :13-14) ได้กล่าวถึงหน้าที่ที่สำคัญของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาว่า ต้องมีการจัดหาหนังสือและวัสดุการอ่านอื่นๆ ไว้อย่างสมบูรณ์ในจำนวนที่เพียงพอ เพื่อใช้ประกอบการศึกษาและวิจัย นอกจากนี้ นักศึกษามีความเห็นว่าหอสมุดมีจำนวนเจ้าหน้าที่น้อย ทำให้การให้คำแนะนำแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าภายในหอสมุดของเจ้าหน้าที่ไม่ค่อยทั่วถึง และอรรถาศัยของเจ้าหน้าที่ไม่ค่อยยิ้มแย้มแจ่มใส ซึ่ง ชุติมา สัจจามันท์ (2541 : 66) ได้กล่าวถึง บุคลากรของห้องสมุด ว่า

จะต้องมีจิตสำนึกในการให้บริการ ต้องมีความสุภาพ อ่อนโยน อดทน มีความกระตือรือร้น และต้องเต็มใจให้บริการ ส่วนการบริการที่นักศึกษาเห็นว่าเป็นการให้บริการที่ดีนั้น ได้แก่ ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการยืม-คืนหนังสือ จัดได้ว่าเป็นการบริการที่สำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพื่อช่วยให้การหมุนเวียนเอกสาร ตำราต่างๆเป็นไปอย่างทั่วถึง

1.2 ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเมื่อนักศึกษาได้เข้ามาใช้บริการของหอสมุดกลาง แล้วพบว่า จำนวนวารสาร หนังสือพิมพ์ต่างๆ มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับจำนวนของนักศึกษาที่เข้าไปใช้บริการ ซึ่งหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ควรที่จะต้องจัดหาเพิ่มเติม ส่วนในเรื่องของการวางวารสารฉบับใหม่ค่อนข้างล่าช้า เมื่อนักศึกษาต้องการอ่านจึงไม่พบวารสารที่ต้องการ จึงอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาเห็นว่าการบริการของหอสมุด มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนด้านการจัดสถานที่สำหรับการอ่านวารสารนั้น แม้จะมีการจัดสถานที่ค่อนข้างเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา แต่ช่วงเวลาพักกลางวันจะมีนักศึกษามาใช้บริการเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ช่วงเวลาดังกล่าวมีจำนวนที่นั่งไม่เพียงพอกับนักศึกษาที่เข้าไปใช้บริการ นอกจากนี้ การให้บริการคำแนะนำการค้นหาลูกพิมพ์ต่อเนื่องภายในหอสมุดจากเจ้าหน้าที่ไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร ซึ่งในบางครั้งการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่เป็นสิ่งจำเป็นต่อนักศึกษาในการค้นหาลูกพิมพ์ต่อเนื่อง และเป็นการประหยัดเวลาด้วย ดังที่ วันชัย ศิริชนะ (2540 : 14) กล่าวว่า การมีจำนวน หนังสือ วารสาร หนังสืออ้างอิง และเอกสารอื่นๆ เพียงพอและทันสมัย จะเป็นการเอื้อต่อการค้นคว้าการวิจัยของอาจารย์และนักศึกษา

1.3 ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ จำนวนเจ้าหน้าที่ประจำห้องวีดิทัศน์มีน้อย ทำให้ดูแล และให้บริการนักศึกษาได้ไม่ทั่วถึง วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ไม่หลากหลายและมีจำนวนน้อย ในบางครั้งเรื่องที่นักศึกษาต้องการขอยืมก็ไม่มี หรือมีนักศึกษาคนอื่นยืมไปแล้ว นักศึกษาคนอื่นๆจึงยังไม่สามารถยืมได้ ต้องรองจนกว่านักศึกษาผู้ที่ขอยืมไปนั้นนำมาคืน จึงทำให้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา นอกจากนี้ การจัดบริเวณห้องวีดิทัศน์มีการจัดไม่เหมาะสม ไม่มีระบบระเบียบที่ชัดเจน ทำให้บริเวณห้องดูคับแคบ ซึ่งอาจทำให้นักศึกษาไม่ได้รับความสะดวก เครื่องมือที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูลโสตทัศนวัสดุยังไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ดังที่ธาดาศักดิ์ วชิรปริชาพงษ์ (2525 : 111) กล่าวว่า บริการห้องสมุดจะต้องอำนวยความสะดวกและชักจูงให้บุคคลมาใช้บริการเพื่อศึกษาหาความรู้ ความเพลิดเพลินจากหนังสือและโสตทัศนวัสดุ ซึ่งการบริการทางด้านสื่อโสตทัศนวัสดุนั้นก็จัดได้ว่า

เป็นการบริการที่สำคัญของหอสมุดอย่างหนึ่งที่สามารถให้ความรู้และความบันเทิงได้นอกเหนือจากหนังสือและสิ่งพิมพ์

1.4 ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่หอสมุดจัดไว้มีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่ใช้บริการ ในด้านระยะเวลาที่ให้บริการต่อนักศึกษาหนึ่งคนนั้นค่อนข้างน้อย เนื่องจากนักศึกษาจะต้องใช้เวลามากกว่าที่จะติดต่อเข้าเครือข่ายได้ นอกจากนี้ การให้คำปรึกษาของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตนั้นในบางครั้งเจ้าหน้าที่ไม่ค่อยให้ความสนใจและให้คำแนะนำเท่าที่ควร ประกอบกับจำนวนเจ้าหน้าที่ประจำห้องอินเทอร์เน็ตมีน้อย ทำให้ดูแลและให้คำแนะนำได้ไม่ทั่วถึง จำนวนหนังสือคู่มือการใช้อินเทอร์เน็ตประจำเครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษาที่เข้าไปใช้บริการ ซึ่งในปัจจุบันอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์จึงควรต้องมีการจัดบริการให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา และเพื่อเป็นการพัฒนาหอสมุดไปสู่ความเป็นเลิศ ดังที่ ชูติมา สัจจามันท์ (2541 : 65) กล่าวว่า ต้องมีการ นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในห้องสมุด โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาห้องสมุดให้มีความก้าวหน้าทันสมัย

1.5 ด้านการบริการถ่ายเอกสาร ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ด้านการบริการถ่ายเอกสารว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การให้บริการถ่ายเอกสารค่อนข้างช้า บางครั้งไม่ทันตามเวลาที่นักศึกษาต้องการ จำนวนเครื่องถ่ายเอกสารที่จัดไว้บริการค่อนข้างมีน้อย ทำให้ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษาที่ใช้บริการ นอกจากนี้จำนวนผู้ให้บริการก็น้อยจึงทำให้นักศึกษาไม่ค่อยพอใจต่อการบริการด้านนี้เท่าที่ควร นอกจากนั้น การให้บริการด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การเข้าเล่ม ทำปก ก็ค่อนข้างล่าช้า ซึ่งทางหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ควรจัดให้มีการบริการที่ดี เพียงพอ และทันกับความต้องการของนักศึกษา อย่างไรก็ตามนักศึกษามีความคิดเห็นว่าคุณภาพของกระดาษที่ใช้ในการถ่ายเอกสาร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ความต้องการและความจำเป็นของการบริการในด้านนี้ สอดคล้องกับที่ สุพัตรา สินชัยสุข (2532 : 29) กล่าวว่า iva การบริการถ่ายเอกสารจัดได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นการช่วยประหยัดเวลาในการคัดลอกข้อมูลที่ต้องการ ซึ่งการถ่ายเอกสารสามารถให้รายละเอียดต่างๆ ได้ครบถ้วนตามต้นฉบับ สวยงาม มีคุณค่า และช่วยประหยัดเนื้อที่หนึ่งอ่านในห้องสมุดได้เป็นอย่างดี

1.6 ด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารสนเทศ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารสนเทศว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะ การให้คำแนะนำ และการให้คำปรึกษาของเจ้าหน้าที่มีน้อย เจ้าหน้าที่ไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร และจำนวนเจ้าหน้าที่ให้บริการและให้คำแนะนำมีน้อย ทำให้ดูแลนักศึกษาได้ไม่ทั่วถึง จนบางครั้งทำให้นักศึกษาไม่สามารถ หาหนังสือได้ หรือหาไม่พบ นอกจากนี้ สภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่หอสมุดจัดไว้เพื่อให้บริการมีน้อย และส่วนใหญ่ชำรุด บริเวณที่จัดการบริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นฐานข้อมูลไม่สะดวกในการค้นหาข้อมูล ซึ่งจากงานวิจัยของ จีราพรรณ สวัสดิพงษ์ (2538 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการใช้บริการสำนักหอสมุดของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่านักศึกษาต้องการให้มีการจัดคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอ กับความต้องการ เพื่อใช้ในการสืบค้นมากขึ้นเหมือนกัน

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ จำแนกตาม เพศ ชั้นปีที่ศึกษา สถานภาพ คณะวิชา และอัตราการใช้หอสมุด ผู้วิจัยขอเสนอการศึกษาเปรียบเทียบดังนี้

2.1 นักศึกษาชายและหญิงมีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะ เมื่อนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ได้มาใช้บริการในด้านต่างๆ ของหอสมุดกลาง พบว่า จำนวนหนังสือ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยมีจำนวนน้อย จำนวนเจ้าหน้าที่มีน้อย ไม่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาที่มาขอใช้บริการ จำนวนวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ไม่เพียงพอ กับจำนวนนักศึกษา แต่ในขณะเดียวกัน นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงอาจได้รับความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการยืม-คืนหนังสือ และคุณภาพของกระดาษที่นำมาใช้ถ่ายเอกสารดีมีคุณภาพ ซึ่งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงต่างก็จะได้รับบริการเหมือนกัน เพราะมีสถานภาพเป็นนักศึกษาเหมือนกัน จึงทำให้นักศึกษาชายและหญิงมีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏไม่แตกต่างกัน

2.2 นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความคิดเห็นแตกต่างกับ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง อาจเป็นเพราะ เมื่อนักศึกษาชั้นปีที่ 2 เข้าไปใช้บริการอาจ ได้รับการบริการที่ต้องการ เช่น ได้อ่านวารสาร หนังสือพิมพ์ภาษาไทย และหนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศฉบับใหม่ตามความต้องการ ซึ่งนักศึกษาชั้นปีที่ 2 นั้นอาจเข้าไปใช้บริการในช่วงที่วารสาร หรือหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นวางพоди และช่วงเวลาที่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 เข้าไปใช้บริการนั้น อาจมีจำนวนผู้ใช้บริการน้อย นอกจากนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีชั่วโมงนอกเหนือจากการเรียนมากจึงมีเวลาเข้าไปใช้บริการ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 3 เมื่อเข้ามาใช้บริการด้าน

สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง อาจไม่ได้รับการบริการตามที่ต้องการ อาจเป็นเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีวิชาเรียนที่มาก ดังนั้นเมื่อเข้าไปใช้บริการหอสมุดจึงเป็นช่วงระยะเวลาที่สั้น จึงอาจทำให้ไม่ได้รับการบริการตามที่ต้องการ นอกจากนี้มีชั่วโมงนอกเหนือจากการเรียนน้อย จึงทำให้มีอัตราการใช้หอสมุดน้อย เมื่อเข้ามาใช้บริการอาจไม่ได้รับการบริการตามที่ต้องการ

2.3 นักศึกษาภาคปกติและนักศึกษา กศ.พท. มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนรินทร์โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะ เมื่อนักศึกษาภาคปกติ และนักศึกษา กศ.พท. ได้มาใช้บริการในด้านต่างๆ ของหอสมุดกลาง ก็อาจพบปัญหาในลักษณะเดียวกัน เช่น จำนวนหนังสือปริญญาณิพนธ์ งานวิจัย วารสารต่างๆ และหนังสือพิมพ์ไม่เพียงพอกับความต้องการกับจำนวนนักศึกษา เจ้าหน้าที่ประจำห้องวีดิทัศน์ให้บริการช้าและไม่ทั่วถึง จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่หอสมุดจัดไว้สำหรับสืบค้นข้อมูลมีน้อย การบริการถ่ายเอกสารก็ล่าช้า จึงทำให้นักศึกษาภาคปกติและนักศึกษา กศ.พท. มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนรินทร์โดยรวม และในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิชาที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนรินทร์โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏแตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ในด้านการบริการสารนิเทศ ด้านการบริการถ่ายเอกสาร และด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ ซึ่งอาจเป็นเพราะ เมื่อนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้าไปใช้บริการแล้วพบว่า จำนวนหนังสือต่างๆ มีจำนวนค่อนข้างน้อย ผู้ให้บริการถ่ายเอกสารล่าช้า จำนวนเครื่องถ่ายเอกสารมีจำนวนน้อย นอกจากนี้เครื่องคอมพิวเตอร์มีสภาพที่ชำรุด ใช้งานได้น้อย และไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ต้องมีการเข้าใช้หอสมุดเป็นประจำ เพราะเนื้อหาของหลักสูตร และรายวิชาที่ศึกษาทำให้นักศึกษาต้องค้นคว้าหาข้อมูลอยู่เป็นประจำ เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ในโลกปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีต่างๆ ตลอดจนการมอบหมายงานจากอาจารย์ผู้สอนด้วย เมื่อนักศึกษาเข้าไปใช้บริการจึงทำให้ไม่เพียงพอและไม่ตรงตามความต้องการ นอกจากนี้ นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนรินทร์แตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาในคณะวิทยาการจัดการและคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ในด้านบริการสื่อทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต และด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ อาจเป็นเพราะ เนื้อหาวิชาของแต่ละคณะทำให้นักศึกษามีการเข้าใช้บริการต่างกัน ซึ่งคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมอาจมีเนื้อหาวิชาที่มีความจำเป็นที่ต้องใช้บริการของหอสมุดกลางมาก ไม่ว่าจะเป็นในด้านการบริการสื่อทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต

และด้านการบริการคอมพิวเตอร์สารสนเทศ เมื่อเข้ามาใช้บริการพบว่า ได้รับการบริการตรงตามความต้องการ อาจเป็นเพราะ จำนวนนักศึกษาที่มีจำนวนน้อย ช่วงเวลาที่นักศึกษาเข้าไปใช้บริการ มีจำนวนนักศึกษาเข้าไปใช้บริการน้อย และเป็นช่วงที่นักศึกษาวางจากการเรียน ส่วนนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ เข้ามาใช้บริการพบว่าการบริการไม่เพียงพอกับความต้องการ อาจเป็นเพราะ จำนวนนักศึกษาในแต่ละคณะมีจำนวนที่ต่างกัน ซึ่งจำนวนนักศึกษาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ มีจำนวนนักศึกษาค่อนข้างมาก เมื่อเทียบกับจำนวนนักศึกษาคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ดังนั้นเมื่อเข้าไปใช้บริการ จึงอาจได้รับการบริการไม่ทั่วถึงและเพียงพอ ซึ่งผลการวิจัยนี้ใกล้เคียงกับงานวิจัยของ ศติภา เหมทานนท์ (2541 : 126) ที่พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาต่างคณะกันมีความคิดเห็นในด้านการบริการไอทีแตกต่างกัน และควรที่จะต้องมีการจัดสรรให้เพียงพอ กับความต้องการด้วย

นอกจากนี้ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์แตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาในคณะครุศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ในด้านการบริการอินเทอร์เน็ต อาจเป็นเพราะ เมื่อนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เข้ามาใช้บริการอินเทอร์เน็ตพบว่า เจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาได้ไม่ทั่วถึงและไม่ชัดเจน เนื่องจากมีจำนวนนักศึกษาเข้าไปใช้บริการเป็นจำนวนมาก ประกอบกับจำนวนเจ้าหน้าที่มีน้อย จึงทำให้นักศึกษาได้รับบริการไม่ทั่วถึง และเมื่อศึกษาคณะครุศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม เข้าไปใช้บริการอินเทอร์เน็ตพบว่า อุปกรณ์ต่างๆและคอมพิวเตอร์ที่มีไว้ให้บริการนั้นเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา และเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างทั่วถึง เนื่องจาก จำนวนนักศึกษาเข้าไปใช้บริการน้อย ซึ่งนักศึกษาอาจเข้าไปใช้บริการในช่วงนอกเหนือจากการเรียน จึงทำให้นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกัน

2.5 นักศึกษาที่มีอัตราการใช้หอสมุดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า นักศึกษาที่มีอัตราการใช้หอสมุด 1 – 5 ช.ม./สัปดาห์ มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์โดยรวม แตกต่างกับนักศึกษาที่มีอัตราการใช้หอสมุด 6 – 10 ช.ม./สัปดาห์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาที่มีอัตราการใช้หอสมุด 1 – 5 ช.ม./สัปดาห์ มีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ แตกต่างกับนักศึกษาที่มีอัตราการใช้หอสมุด 6 – 10 ช.ม./สัปดาห์ ด้านการบริการสื่อไอทีทัศนวัสดุ อาจเป็นเพราะ ชั่วโมงว่างของนักศึกษาต่างกัน ซึ่งนักศึกษาที่มีอัตราการใช้หอสมุด 6 - 10 ช.ม./สัปดาห์ อาจมีชั่วโมงว่างมากกว่า นักศึกษาที่มีอัตราการใช้หอสมุด 1 - 5 ช.ม./สัปดาห์ จึงทำให้สามารถใช้บริการสื่อไอทีทัศนวัสดุได้เป็นประจำ ทำให้ทราบถึงระเบียบต่างๆ ในการเข้าใช้ และทราบด้วยว่าช่วงเวลาใด

ที่นักศึกษาเข้ามาใช้บริการเป็นจำนวนน้อย หรือช่วงเวลาใดที่มีนักศึกษาเข้ามาใช้บริการเป็นจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราพรรณ สวัสดิพงษ์ (2538 : 94) และ วรณิภา รพีพัฒนา (2533 : 178) ที่ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เมื่อมีเวลาว่างจากการเรียน กิจกรรมหนึ่งที่นักศึกษาจะใช้เวลาว่างจากการเรียน คือการเข้ามาใช้บริการของหอสมุด

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ โดยรวมและในแต่ละด้านเปรียบเทียบกับเกณฑ์พบว่า การบริการโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริการสารนิเทศ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง และด้านการบริการถ่ายเอกสาร มีความเหมาะสมในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต และด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ มีความเหมาะสมในระดับไม่สูงกว่าเกณฑ์ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ การที่ด้านการบริการสารนิเทศ มีความเหมาะสมในระดับสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อาจเป็นเพราะ มีการบริการที่สามารถตอบสนองตามความต้องการของนักศึกษาได้ค่อนข้างดี เช่น ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการยืม-คืนหนังสือ มีการจัดเรียงหนังสือที่สะดวกต่อการค้นหา ส่วนด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง มีความเหมาะสมในระดับสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อาจเป็นเพราะ มีจำนวนวารสารและหนังสือพิมพ์ ค่อนข้างเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาเมื่อนักศึกษาเข้ามาใช้บริการ นอกจากนี้ด้านการบริการถ่ายเอกสาร มีความเหมาะสมในระดับสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อาจเป็นเพราะ คุณภาพของกระดาษที่นำมาถ่ายเอกสารค่อนข้างดี มีการจัดลำดับก่อน-หลังอย่างเป็นระเบียบ ซึ่ง วาณี ฐานวงศ์ศานติ (2544 : 101-104) กล่าวว่า หอสมุดต้องมุ่งส่งเสริมและให้ความสะดวกแก่ผู้ใช้ทรัพยากร หอสมุด ต้องมีการจัดหา หนังสือ เอกสาร วารสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ ตลอดจนโสตทัศนวัสดุและเทคโนโลยี มาให้เพียงพอกับความต้องการกับจำนวนนักศึกษา นอกจากนี้ ชุติมา สัจจานันท์ (2541 : 65) กล่าวถึง ความเป็นเลิศของห้องสมุดจะต้องประกอบด้วย ทรัพยากรสารนิเทศที่หลากหลาย และครอบคลุมสาขาวิชาที่เปิดสอน สถานที่และสภาพแวดล้อมต้องมีการจัดอย่างเหมาะสม ซึ่งจะเป็นการช่วยสร้างบรรยากาศทางวิชาการ และส่งเสริมการใช้ห้องสมุด ต้องมีการจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ ที่ทันสมัยและเอื้อต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ และมีการจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อห้องสมุด

สำหรับด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ มีความเหมาะสมในระดับไม่สูงกว่าเกณฑ์ อาจเป็นเพราะ จำนวนเจ้าหน้าที่มีน้อย เมื่อนักศึกษาเข้าไปใช้บริการอาจได้รับการบริการไม่ทั่วถึง บริเวณห้องวีดิทัศน์ค่อนข้างคับแคบ เมื่อนักศึกษาเข้าไปใช้บริการเป็นจำนวนมากอาจรู้สึกอึดอัด วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ภายในห้องวีดิทัศน์ไม่ค่อยเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ดังนั้นทำให้เมื่อนักศึกษาเข้าไปใช้บริการอาจไม่ได้รับการบริการตามความต้องการ ส่วนด้านการบริการ

อินเทอร์เน็ต มีความเหมาะสมในระดับไม่สูงกว่าเกณฑ์ อาจเป็นเพราะ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์และคู่มือการใช้อินเทอร์เน็ตมีจำนวนน้อย เมื่อนักศึกษาเข้าไปใช้บริการจึงไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ตลอดจนการให้คำปรึกษาของเจ้าหน้าที่อาจไม่ทั่วถึงกับจำนวนนักศึกษา นอกจากนี้ด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ มีความเหมาะสมในระดับไม่สูงกว่าเกณฑ์ อาจเป็นเพราะ สภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่หอสมุดจัดไว้สำหรับนักศึกษาเพื่อพิมพ์งานชั่วคราว และมีจำนวนน้อย จึงไม่ค่อยเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา เจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อย ทำให้บางครั้งการบริการหรือการให้คำแนะนำต่าง ๆ จึงไม่ค่อยทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ด้านการบริการสารนิเทศ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต ด้านการบริการถ่ายเอกสาร และด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ โดยรวมและในแต่ละด้าน ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า การบริการโดยรวมและในด้านการบริการสารนิเทศ ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง และด้านการบริการถ่ายเอกสาร มีความเหมาะสมในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต และด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ มีความเหมาะสมในระดับต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อให้การบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการบริการสารนิเทศ หอสมุดกลางควรมีการปรับปรุงและพัฒนา ด้านการบริการสารนิเทศให้ดียิ่งขึ้น โดยการจัดหา หนังสือ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ส่วนในเรื่องของเจ้าหน้าที่ ควรมีการจัดหาเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในการทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ ของหอสมุดมาเพิ่มเติม และควรมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ด้านการบริการสารนิเทศ

2. ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง หอสมุดกลางควรมีการปรับปรุงและพัฒนา ด้านการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องให้ดียิ่งขึ้น โดยการจัดหาวารสาร หนังสือพิมพ์ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศมาเพิ่มเติม และวางวารสารฉบับใหม่ให้รวดเร็วยิ่งขึ้น และจัดหาเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับงานของหอสมุดในเรื่องสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องมาเพิ่มเติม และควรมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับการบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง

3. ด้านการบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ หอสมุดกลางควรมีการแก้ไขสภาพปัญหาที่เป็นอยู่ โดยการจัดห้องวีดิทัศน์ให้กว้างขวางและเป็นระเบียบ มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มาเพิ่มเติม เพื่อให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และควรมีการจัดเจ้าหน้าที่ประจำห้องวีดิทัศน์มากขึ้นเพื่อที่จะสามารถดูแล และให้บริการแนะนำ นักศึกษาได้ทั่วถึง และควรมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับด้านสื่อโสตทัศนวัสดุและเทคโนโลยีต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

4. ด้านการบริการอินเทอร์เน็ต หอสมุดกลางควรมีการแก้ไขสภาพที่เป็นอยู่ โดยการ จัดเจ้าหน้าที่มาเพิ่มเติม มีการปรับปรุงอินเทอร์เน็ตอยู่ตลอดเวลา ควรจัดทำคู่มือการใช้ อินเทอร์เน็ตเพิ่มเติม และควรมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตอยู่ตลอดเวลาเพื่อการพัฒนาที่ดีขึ้น

5. ด้านการบริการถ่ายเอกสาร หอสมุดกลาง ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาด้านการ บริการถ่ายเอกสารให้ดียิ่งขึ้น โดยการ ปรับปรุงความรวดเร็วในการถ่ายเอกสาร สภาพเครื่อง ถ่ายเอกสาร จำนวนเครื่องถ่ายเอกสาร และการบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

6. ด้านการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ หอสมุดกลางควรแก้ไขสภาพปัญหาที่เป็น อยู่ โดยการสำรวจ ซ่อมแซม และปรับปรุงสภาพของคอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ให้ทันสมัยตลอดเวลา และสามารถใช้งานได้ ควรจัดหาคอมพิวเตอร์มาเพิ่มเติมให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ในเรื่อง ของเจ้าหน้าที่ควรจัดหาเจ้าหน้าที่มาเพิ่มเติมและมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับงาน คอมพิวเตอร์ ซึ่งมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ- ราชนครินทร์ จึงควรมีการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและของอาจารย์สถาบันฯ เพื่อนำ ข้อมูลมาใช้เป็นแนวทาง ในการปรับปรุงและพัฒนาในการจัดบริการของหอสมุดกลางให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริการของหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์

3. ควรศึกษาลักษณะการใช้และความต้องการใช้หนังสือประเภทต่างๆ ของผู้ใช้บริการ หอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏราชนครินทร์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- โกวิท วิริยาพันธ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ชุตติภัก บัญปาน เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันราชภัฏ
ราชนครินทร์ เมื่อ 13 กันยายน 2545.
- จารุวรรณ สินธุโสภณ. (2527). *หลักการบริหารและจัดการห้องสมุด*. กรุงเทพฯ :
ประเมษฐการพิมพ์.
- จิราพรรณ สวัสดิพงษ์. (2538). *รายงานการวิจัยเรื่องการใช้บริการสำนักหอสมุดของนักศึกษา
ปริญญาตรี*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2537). *รายงานกิจการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปี 2537*.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. (2522). *การจัดและบริหารงานด้านห้องสมุด*. มหาสารคาม : สำนัก
หอสมุดกลางและภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เฉลิมศักดิ์ ชุปวา. (2534). *รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาและความต้องการในการใช้
บริการห้องสมุดของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. มหาสารคาม :
สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม.
- ชนแดน ผาสุก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ชุตติภัก บัญปาน เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันราชภัฏ
ราชนครินทร์ เมื่อ 13 กันยายน 2545.
- ชุตินา สัจจามันท์. (2541). “ห้องสมุดและบรรณารักษ์ในกระแสแห่งการปรับเปลี่ยน,” ใน
ห้องสมุดในกระแสแห่งการปรับเปลี่ยน. 56-66. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมธิราช.
- ณัฐภาส ตระกูลสุขชัย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ชุตติภัก บัญปาน เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันราชภัฏ
ราชนครินทร์ เมื่อ 13 กันยายน 2545.
- ทศกร ศิริพันธุ์เมือง. (2543). *รายงานวิจัยเรื่อง การใช้บริการสารสนเทศห้องสมุดของนักศึกษา
สถาบันราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. สกลนคร : สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. (2525). *หลักการบริหารบรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น*. กรุงเทพฯ :
โอเดียนสโตร์.
- ธีรภรณ์ มณีย้อย. (2538). *สภาพการใช้ ปัญหา และความต้องการในการใช้บริการยืมระหว่าง
ห้องสมุดของนิสิตมหาวิทยาลัยของรัฐ*. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- นวรรตน์ เดชพิมพ์. (2538). ความพึงพอใจของนิสิตปริญญาโทสาขาไทยคดี ที่มีต่อการบริการ
ของศูนย์สารนิเทศอีสานสิรินธรสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม ในปีการศึกษา 2537. ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- นันทา วิทวุฒิศักดิ์. (2531). ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ : ดี ดี บุ๊คส์ไตร์.
- บุญถาวร หงสกุล. (2532). บริการการอ่าน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เบญจภรณ์ สมุดอินแก้ว. (2543). ความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้ใช้บริการ
หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษและ
สารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
- เบญจลักษณ์ นวรรตน์ ,ม.ล. (2537). ทักษะและความต้องการของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ
ต่อบริการห้องสมุดสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ปริญญานิพนธ์
กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ประภารัตน์ นววิภาพันธ์. (2540). ความต้องการใช้หอสมุดกลางของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ประกอบ กุปรัตน์. (2539 กรกฎาคม-กันยายน). "ปฏิรูประบบห้องสมุดไทยสู่ยุคไฮเทค,"
วารสารครูศาสตร์. 25(1) : 12-27.
- ปิยวรรณ ทิพย์วงศ์. (2535). ความต้องการบริการห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาล
สังกัดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ
: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ปิยะวรรณ ประทุมรัตน์. (2544). สภาพและความต้องการของผู้ใช้บริการห้องสมุด สถาบัน
ราชภัฏราชนครพนม. นครพนม : สถาบันราชภัฏนครพนม.
- ผ่องพรรณ แยมแซ่ไข. (2536). ความต้องการใช้ทรัพยากรและบริการห้องสมุดของนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา ณ หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2539 มิถุนายน). "เงื่อนไข 10 ประการเพื่อพัฒนาห้องสมุด,"
บรรณศาสตร์. 11(1) : 1-6.
- พวา พันธุ์เมฆา. (2535). สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

- พิมลพรรณ เรฟเพอร์ และคณะ. (2538). *การใช้ห้องสมุด*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- แม่นมาส ขวลิต, คุณหญิง. (2541). *คู่มือบรรณารักษ์ ฉบับปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติม*. กรุงเทพฯ : บรรณกิจการพิมพ์.
- รณพ ประวิติงาม. (2531). *ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- รัฐจวน อินทรกำแหง และนวลจันทร์ รัตดากร. (2531). *ห้องสมุดโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รัตพร ชังชาติ. (2539). *สารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า*. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น จัดพิมพ์.
- วรรณภา รพีพัฒนา. (2533). *ความต้องการใช้บริการหอสมุดกลางของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน*. ปริญญานิพนธ์ อษ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วาทินี จุฑาปวงศ์ศานติ. (2544). *รายงานการวิจัยเรื่อง ระดับมาตรฐานห้องสมุดมหาวิทยาลัย*. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วันชัย ศิริชนะ. (2541). *ห้องสมุดในกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.
- _____. (2540). "การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา," ใน *การประชุมทางวิชาการ เรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา*. 4-17. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศศิภา เหมทานนท์. (2541). *การจัดบริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สถาบันราชภัฏราชนครินทร์. (2543). *คู่มือการประกันคุณภาพการปฏิบัติงานฝ่ายหอสมุด*. ฉะเชิงเทรา : สถาบันราชภัฏราชนครินทร์.
- สุกัญญา แป้นสุขเย็น. (2543). *พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดของนิสิตปริญญาตรีคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สุจิน บุตรดีสุวรรณ. (2538). *การจัดและบริหารงานห้องสมุด*. มหาสารคาม : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุพัทธา สินชัยสุข. (2532). *การใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหาร
ธุรกิจ*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุมน ถนอมเกียรติ. (2541). *การใช้ห้องสมุดและแหล่งสารนิเทศ*. กรุงเทพฯ :
ลินคอร์นโปรโมชั่น.
- สำนักงานวางแผนและพัฒนา สถาบันราชภัฏราชชนรินทร์. (2544). *สารนิเทศ*. จะเข็งเทรา :
สถาบันราชภัฏราชชนรินทร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2541). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8
(2540-2544)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อภัย ประกอบผล. (2541). "ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษา,"
ใน *ห้องสมุดในกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง*. หน้า 51-55. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- Allen, Nancy H. and Williams, James F. (1995). "The Technical of Services," in
Advances in Librarianship. p.159-162.
- Ashoor, Mohammed-Saleh Jamil. (1979, February). " A Survey of User's Attitudes
Toward the Resources and Services of Three University Libraries in
Saudi Arabia," *Dissertation Abstract International*. 39 : 4567-A.
- Bauner, Ruth Elizabeth. (1979, May). "Library Use and the Perceptions of Student
Library Users at Southern Illinois University Carbondale," *Dissertation Abstract
International*. 40 : 6379-A.
- Cronbach, Lee Joseph. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. 3rd New York :
Haper.
- Edward Aller Luis. (1957). *Technique of Attitude Scale Construction*. New Jercey :
Pretice Hall, Inc.
- Engie, Michael. (1995). "Forty-five Year after Lamont : The University Undergraduate
Library in the 1990," *Library Trend*. p.368-372.
- Ferguson, G.A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. New York :
McGraw-Hill book Company.
- Kernaghan, John A. and others. (1979, May). "The Influences of Traditional Services
on Library Use," *College & Research Library*. 40(3) : 214-225.

- Krejcie, Robert V. and Morgan Daryle W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities," *Educational and Psychological Measurement*. p.607-609.
- Retting, James. (1989). "Users and Services in Beverly P. Lynch," in *The Academic Library in Translation*.
- Young, Betty. (1976, July). "Circulation services : Is It Meeting the Users' Needs," *Journal of Academic Librarianship*. 2 : 120-125.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยและหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย และ
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

แบบสอบถาม
เรื่อง
ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลาง
สถาบันราชภัฏราชนครินทร์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันราชภัฏราชนครินทร์ที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชนครินทร์ในด้าน การบริการสารนิเทศ การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ การบริการอินเทอร์เน็ต การบริการถ่ายเอกสาร และการบริการคอมพิวเตอร์เพื่อสารนิเทศ

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชนครินทร์

ขอให้ท่านโปรดตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นและกรุณาตอบทุกข้อ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

[] ชาย [] หญิง

2. ชั้นปีที่ศึกษา

[] ชั้นปีที่ 1

[] ชั้นปีที่ 2

[] ชั้นปีที่ 3

[] ชั้นปีที่ 4

3. สถานภาพของความเป็นนักศึกษา

[] ภาคปกติ

[] ภาคกศ.พท.

4.คณะที่ศึกษา

- ☐ [] ครุศาสตร์
- ☐ [] มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- ☐ [] วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ☐ [] วิทยาการจัดการ
- ☐ [] เทคโนโลยีอุตสาหกรรม

5.อัตราการใช้บริการห้องสมุดโดยเฉลี่ย.....ชม./สัปดาห์

- ☐ [] 1 - 5 ชม./สัปดาห์
- ☐ [] 6 –10 ชม./สัปดาห์
- ☐ [] 11 ชม./สัปดาห์ ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันราชภัฏ
ราชนครินทร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีของ
ไลเคิร์ท (Likert) กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนมี ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง เหมาะสมในระดับมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง เหมาะสมในระดับมาก
- คะแนน 3 หมายถึง เหมาะสมในระดับปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง เหมาะสมในระดับน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การจัดบริการ	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	การบริการสารสนเทศ					
1.	ความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการยืม-คืนหนังสือ...					
2.	ระยะเวลาที่ให้นักศึกษายืมหนังสือ.....					
3.	จำนวนหนังสือสำหรับการศึกษาค้นคว้าในสาขาวิชาต่างๆที่สถาบันฯเปิดสอนที่หอสมุดมีไว้บริการ.....					
4.	จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีไว้บริการสำหรับนักศึกษาเพื่อการสืบค้นฐานข้อมูลต่างๆ...					
5.	ความทันสมัยของหนังสือที่หอสมุดมีไว้บริการ.....					
6.	การจัดเรียงและแยกประเภทหนังสือบนชั้นวางหนังสือเพื่อความสะดวกในการค้นหา...					
7.	จำนวนเจ้าหน้าที่ประจำเคาน์เตอร์สำหรับการบริการยืม-คืน.....					
8.	อัตราค้ำของเจ้าหน้าที่ประจำเคาน์เตอร์ในการให้บริการ....					
9.	การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าภายในหอสมุด.....					

ข้อที่	การจัดบริการ	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	การบริการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง					
1.	การจัดเรียงและแยกประเภทวารสารภายในหอสมุด.....					
2.	ความตรงเวลาของการวางวารสารฉบับใหม่ออกให้บริการ..					
3.	จำนวนวารสารวิชาการ <u>ภาษาไทย</u>					
4.	การบริการวารสาร หนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศฉบับย้อนหลัง.....					
5.	จำนวนของหนังสือพิมพ์ <u>ภาษาไทย</u> ที่หอสมุดมีไว้บริการ.....					
6.	จำนวนของหนังสือพิมพ์ต่าง <u>ประเทศ</u> ที่หอสมุดมีไว้บริการ.....					
7.	การจัดสถานที่ สำหรับการอ่านวารสาร หนังสือพิมพ์ภายในหอสมุด.....					
8.	การให้บริการคำแนะนำการค้นหสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องภายในหอสมุด.....					

ข้อที่	การจัดบริการ	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	การบริการสื่อโสตทัศนวัสดุ การจัดห้องวีดิทัศน์เพื่อให้ บริการโสตทัศนวัสดุแก่นัก ศึกษา.....					
2	จำนวนวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับ โสตทัศนวัสดุกับจำนวนนัก ศึกษาที่มาใช้บริการภายในห้อง วีดิทัศน์.....					
3	สภาพของโสตทัศนวัสดุที่มีไว้ บริการ เช่น เทป ซีดี ฯลฯ.....					
4	ระเบียบของการให้บริการห้อง วีดิทัศน์แก่นักศึกษา.....					
5	จำนวนชุดศึกษาเทปเสียงราย บุคคลที่หอสมุดมีไว้บริการกับ จำนวนนักศึกษา.....					
6	จำนวนชุดศึกษาคอมแพคดิสก์ รายบุคคลที่หอสมุดมีไว้บริการ กับจำนวนนักศึกษา.....					
7	จำนวนชุดศึกษาเทปวีดิทัศน์ รายบุคคลที่หอสมุดมีไว้บริการ กับจำนวนนักศึกษา.....					
8	จำนวนเจ้าหน้าที่ประจำห้องวีดิ ทัศน์.....					
9	อัตราค่าของเจ้าหน้าที่ประจำ ห้องวีดิทัศน์.....					

ข้อที่	การจัดบริการ	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	การบริการอินเทอร์เน็ต					
1	การจัดบริเวณ/ห้องอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นข้อมูลสำหรับนักศึกษา.....					
2	กฎระเบียบในการเข้าใช้บริการอินเทอร์เน็ตภายในหอสมุดสำหรับนักศึกษา.....					
3	จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่หอสมุดมีไว้บริการนักศึกษาในการสืบค้นข้อมูล.....					
4	จำนวนหนังสือคู่มือการใช้อินเทอร์เน็ตประจำเครื่องคอมพิวเตอร์.....					
5	ความหลากหลายของฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้น.....					
6	ระยะเวลาในการติดต่อเข้าเครือข่าย.....					
7	ระยะเวลาที่ให้บริการต่อนักศึกษาหนึ่งคนในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้น.....					
8	จำนวนของเจ้าหน้าที่ประจำห้องอินเทอร์เน็ต.....					
9	การให้คำปรึกษาของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต.....					

ข้อที่	การจัดบริการ	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	การบริการถ่ายเอกสาร					
1	ระยะเวลาที่หอสมุดให้บริการ ถ่ายเอกสาร.....					
2	สถานที่ที่หอสมุดจัดไว้ให้บริการ ถ่ายเอกสาร.....					
3	การจัดระบบการให้บริการถ่าย เอกสารแก่นักศึกษา เช่น การจัด ให้มีลำดับก่อน-หลังของผู้ใช้ บริการ.....					
4	ความรวดเร็วของการให้บริการ ถ่ายเอกสาร.....					
5	จำนวนเครื่องถ่ายเอกสารที่จัดไว้ สำหรับการบริการภายใน หอสมุด.....					
6	คุณภาพของกระดาษที่นำมาใช้ ในการถ่ายเอกสาร.....					
7	สภาพของเครื่องถ่ายเอกสาร.....					
8	จำนวนของผู้ให้บริการถ่าย เอกสาร.....					
9	อริยาศัยของผู้ให้บริการถ่าย เอกสาร.....					
10	มีบริการอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น การเข้าเล่ม ทำปก ฯลฯ.....					

ข้อที่	การจัดบริการ	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
	การบริการคอมพิวเตอร์เพื่อ สารนิเทศ					
1	ลักษณะการออกแบบคำสั่งที่ใช้ ในขั้นตอนสืบค้นข้อมูล.....					
2	จำนวนคอมพิวเตอร์ที่หอสมุดจัด ไว้บริการสำหรับการพิมพ์งาน ของนักศึกษา.....					
3	สภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ หอสมุดจัดไว้บริการสำหรับการ พิมพ์งานของนักศึกษา.....					
4	จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีไว้ บริการสำหรับนักศึกษาเพื่อการ สืบค้นฐานข้อมูลต่างๆ.....					
5	ความทันสมัยของข้อมูลที่มีอยู่ใน ฐานข้อมูลต่างๆ.....					
6	บริเวณที่จัดบริการเครื่อง คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นฐาน ข้อมูล.....					
7	จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการและ ให้คำแนะนำแก่นักศึกษาในการ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์.....					
8	ความรู้และความชำนาญของเจ้า หน้าที่ให้คำแนะนำนักศึกษาใน การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์.....					

ทม 1012/ ๒๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 กุมภาพันธ์ 2546

ง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

น อธิการบดีสถาบันราชภัฏราชนครินทร์

ที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชุติภัก บุญปาน นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัย
นครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ
หอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชนครินทร์" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรา วัฒนามรงค์ และ อาจารย์สมสุข
ะพิจิตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อ
พัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 50 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง
แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชนครินทร์
ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นักศึกษาในสถาบันของท่าน ตอบ
แบบสอบถามให้ นางสาวชุติภัก บุญปาน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

นางงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 09-9389352

ที่ ทม 1012/ ๕๔๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๔ กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏราชนครินทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชุติภัก บุญปาน นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชนครินทร์" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรา วัฒนางรงค์ และ อาจารย์สมสุข ธีระพิจิตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญานิพนธ์ ชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 550 คน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชนครินทร์ ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นักศึกษาในสถาบันของท่าน ตอบแบบสอบถามให้ นางสาวชุติภัก บุญปาน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 09-9389352

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มสว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/16๐๗

วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์

เนื่องด้วย นางสาวชุดิภัก บัญปาน นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชนครินทร์" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรา วัฒนาณรงค์ และ อาจารย์สมสุข ชีระพิจิตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์อรรถพล โพธิ์สุข เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชนครินทร์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวชุดิภัก บัญปาน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/16๐๙

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

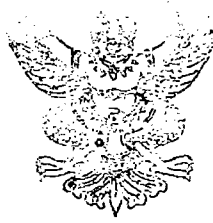
เนื่องด้วย นางสาวชุดิภักดิ์ บุญปาน นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรา วัฒนางรงค์ และ อาจารย์สมสุข ธีระพิจิตร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ราชันย์ บุญธิมา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชชนครินทร์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวชุดิภักดิ์ บุญปาน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ณ 1012/1609

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/๔ กุมภาพันธ์ 2546

ขอเชิญ ผู้เชี่ยวชาญ

คณะศึกษานิเทศศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏราชนครินทร์

ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวสุติภัก บัญปาน นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อังฉรา วัฒนารงค์ และ อาจารย์ร่มรุญ พิธิธร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญศาสตราจารย์เอื้อมพร ทักตนประสิทธิ์ผล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความคิดเห็นของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบให้ นางสาวสุติภัก บัญปาน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ ชะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

02-554-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 09-9389352

ทล 10121/6/0

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 22 กรุงเทพมหานคร 10110

๙ กุมภาพันธ์ 2546

ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

น. อธิการบดีสถาบันราชภัฏราชนครินทร์

ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชุติภัก บุญปาน นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชนครินทร์" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรดา วัฒนามรงค์ และ อาจารย์สมชาย พิธิธร เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รศ.พัชรา ทิพนมสิงห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชนครินทร์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวชุติภัก บุญปาน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อรรดา วัฒนามรงค์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

กองควบคุมบัณฑิตวิทยาลัย

๐2-504-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 09-9389352

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

1. ชื่อ ดร. สุวพร ตั้งสมวรพงษ์
ตำแหน่ง หัวหน้าประจำสาขาวิชาการอุดมศึกษา
สังกัด คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. ชื่อ ดร. ราชันย์ บุญธิมา
ตำแหน่ง อาจารย์
สังกัด สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. ชื่อ ดร. อรรณพ โพธิสุข
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักคอมพิวเตอร์
สังกัด สำนักคอมพิวเตอร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4. ชื่อ ดร. พัชรา ทิพยมหิงษ์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการหอสมุดกลางสถาบันราชภัฏราชนครินทร์
สังกัด สถาบันราชภัฏราชนครินทร์

5. ชื่อ ผศ. เอี่ยมพร ทัดนประสิทธิผล
ตำแหน่ง หัวหน้าโปรแกรมบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ
สังกัด คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏราชนครินทร์

ภาคผนวก ค
คุณภาพเครื่องมือ

ตารางค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการบริการของ
หอสมุดกลางสถาบันราชภัฏวราชนครินทร์

ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ลำดับข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	3.241	28	3.895
2	2.107	29	5.021
3	3.632	30	4.600
4	2.273	31	2.983
5	2.790	32	3.036
6	3.309	33	3.588
7	3.391	34	3.431
8	2.951	35	5.085
9	5.602	36	4.226
10	3.881	37	4.971
11	3.297	38	4.901
12	2.002	39	2.752
13	2.872	40	2.229
14	2.951	41	4.604
15	4.152	42	4.365
16	3.069	43	4.201
17	4.956	44	3.050
18	4.714	45	2.833
19	2.759	46	5.034
20	2.890	47	4.161
21	2.940	48	5.191
22	4.770	49	3.421
23	4.269	50	4.600
24	2.061	51	2.745
25	2.562	52	4.252
26	2.734	53	3.803
27	3.721		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวชุตติภัก บัญปาน
วันเดือน ปีเกิด	วันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2519
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1121 ถ.เทพคุณากร ต. หน้าเมือง อ.เมือง จ. ฉะเชิงเทรา 24000

ประวัติการศึกษา

ปีการศึกษา 2536	จบมัธยมศึกษาตอนปลาย (แผนกวิทย์ – คณิตศาสตร์) จากโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์
ปีการศึกษา 2540	การศึกษาระดับบัณฑิต (สังคมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยบูรพา
ปีการศึกษา 2545	การศึกษามหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ